

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΜΗ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1971 | ΑΡΙΘ. 9

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Γ'

1. Εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἡμῶν εἶπομεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία, τὸ μυστικὸν τοῦτο Σῶμα τοῦ Κυρίου, εἶναι ἡ μόνη, ἣτις δύναται νὰ ὀδηγήσῃ τὸν πλανώμενον ἄνθρωπον διὰ ν' ἀνεύρῃ οὗτος καὶ τὴν Πίστιν του εἰς τὸν Χριστὸν καὶ τὴν ἣν ἀπετίναξεν Ἐπίδα εἰς τὸν Τρισυπόστατον Θεόν. Τὸ καθήκον τοῦτο τῆς ἀναζητήσεως καὶ διασώσεως τοῦ ἀπολωλῶτος ἀνθρώπου ἀνήκει βεβαίως εἰς πᾶσαν ἐπὶ μέρους καὶ κατὰ τόπους Ἐκκλησίαν. Ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐπιθυμοῦμεν νὰ περιορίσωμεν τὴν ὀφειλομένην ὑπὸ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ σωτηριώδη ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου δράσιν, εἰς τὴν ἡμετέραν κατ' Ἀνατολᾶς Ἐλληνηκὴν Ὁρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν βεβαίως ἔννοιαν τοῦ ὅρου, ἐμπεριλαμβάνοντες τὴν δυναμένην νὰ ὀνομασθῇ «Οἰκουμένηκὴν Ὁρθόδοξίαν».

2. «Οἰκουμένηκὴν Ὁρθόδοξίαν» δὲ λέγοντες, ἐννοοῦμεν τὰ ἀνά τὴν Οἰκουμένην ζῶντα καὶ δρῶντα Τμήματα τῆς Ὁρθόδοξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἰσως ἀκριβολογοῦντες ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ εἴπωμεν «Αἰ ἀνά τὴν Οἰκουμένην Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι». Ἄλλ' εἶναι τόσον οἰκείος ὁ ὅρος «Οἰκουμένηκός» καὶ «Οἰκουμένηκὴ», χρησιμοποιοῦμενος ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς εἴτε τοῦ Χριστιανισμοῦ

εἴτε τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε ὡς περιεκτικὸς καὶ περισσότερον ἐκφραστικὸς ἐν τῇ συγχρόνῳ θεολογικῇ ὀρολογία, νὰ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ ἐν τῇ εἰδικῇ ἐννοίᾳ τῆς κατ' Ἀνατολᾶς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, τῆς διὰ τῶν ἐπὶ μέρους διαφόρων ἐθνικῶν καὶ φυλετικῶν ὀρθόδοξων πληθυσμῶν, ὀργανωμένων εἰς κατὰ τόπους ἀνά τὴν Οἰκουμένην σύμπασαν Ἐκκλησίας ἀποτελουμένης καὶ ἐκ τούτων συγκειμένης, ζώσης δὲ καὶ δρώσης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ἀρχῶν τῆς Πίστεως τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, τῶν θεοπνεύστων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, τῶν Ἀποφάσεων τῶν Ἑπτὰ Οἰκουμένηκων Συνόδων, τῆς ἰδίας Τελεουργικῆς καὶ Λατρευτικῆς Τάξεως, τοῦ Κανονικοῦ καὶ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου Αὐτῆς, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν ὀρθόδοξων Παραδόσεων, ἡθῶν καὶ ἐθίμων, τῶν ὡς κανονικῶν θεωρουμένων καὶ ἀναγνωριζομένων. Ὅθεν δικαιολογοῦμεθα ἀρκούντως, ὀμιλοῦντες οὐχὶ περὶ πολλῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ἀνά τὴν Οἰκουμένην, ἀλλὰ περὶ Μιᾶς καὶ τῆς Αὐτῆς, ἣτοι τῆς Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὁρθόδοξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

3. Ἐκάστη ἐπὶ μέρους Ἐθνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀνά τὴν Οἰκουμένην, ἔχει τὴν Ἱστορίαν αὐτῆς, τὸν τρόπον τῆς ὀργανώσεώς της, τὰ ἴδια ἦθη καὶ ἔθιμα, ὡς καὶ τὴν γλῶσσαν τῆς Φυλῆς καὶ τοῦ Ἔθνους, ἐξ οὗ

τὰ μέλη αὐτῆς προέρχονται. Ἄλλ' ἅπασαι αἱ λεγόμεναι Ἐθνικαὶ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι τῆς διασποράς, ἐκτὸς τῶν ἰδιαιτέρων ἔθνικῶν, φυλετικῶν καὶ γλωσσικῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων, ἔχουσι κοινὴν Ὁμολογίαν Πίστεως, τὴν αὐτὴν Λατρείαν, τὰ αὐτὰ Μυστήρια, τὴν ἰδίαν ὀργάνωσιν Ἱεραρχίας καὶ τὰς αὐτὰς ἐπιδιώξεις πνευματικῆς καὶ ἠθικο-θρησκευτικῆς μορφώσεως, τὴν αὐτὴν κανονικὴν Τάξιν ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας καὶ διοικήσεως καὶ κοινὴν ἀναγνώρισιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς τοῦ πνευματικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ Κέντρου πασῶν τῶν ἐπὶ μέρος Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, ὅπουδήποτε γῆς. Εἴμεθα λοιπὸν ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ ὀρθοῦ, τοῦ κανονικοῦ, τοῦ ἀκριβοῦς καὶ τοῦ δικαίου, ὅταν ὁμιλῶμεν περὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Ὁρθόδοξίας, ὡς Μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς, τῆς ἐνιαίας Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, τῆς ἐν πολλῶν μερῶν, ἔθνῶν καὶ φυλῶν συνισταμένης καὶ ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην ζώσης καὶ δρώσης, ἥτοι τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, τῆς καὶ Ἑλληνικῆς, ὡς θεία εὐδοκία, τυπωθεῖσα ἐξ ὑπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ ἐκπαλαι καὶ νῦν ὀνομάζεται καὶ ἀναγνωρίζεται.

4. Ἐνταῦθα κρίνομεν ὀρθὸν νὰ παραθέσωμεν, ὅσα ὁ Καθηγητῆς Friedrich Heiler ἐν τῷ γνωστῷ ἔργῳ αὐτοῦ *Urkirche und Ostkirche*, München 1937 σ. 125/6 καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ κεφ. «Ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία τῆς Ἀνατολῆς» ἐκφραστικώτατα ἐσημείωσεν: «Ex oriente lux! Ἐξ Ἀνατολῶν τὸ φῶς! Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἔλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἡ χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἔκειτο ὁ Παράδεισος, ὁ τόπος τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Ἐκ τῆς Ἀνατολῆς προήρχετο ὁ Πατὴρ τοῦ Ἰσραὴλ Ἀβραάμ, ὁδηγούμενος ὑπὸ τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ ἐπαγγελίας. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς. Ἐκ τῆς Ἀνατολῆς ἦλθον οἱ Μάγοι εἰς τὴν φάτνην τοῦ Χριστοῦ, ὡσεὶ ἀπεσταλμένοι ἀντιπρόσωποι σύμπαντος τοῦ ἔθνικοῦ κόσμου. Εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐκήρυξαν

κατὰ τὴν παράδοσιν τὸ Εὐαγγέλιον οἱ πλεῖστοι τῶν Ἀποστόλων. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀνεπτύχθη ἡ Λειτουργία τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ συνέταξεν ἡ χριστιανικὴ Θεολογία μετ' εὐτολμίας καὶ ἐπιμόχθου σκεπτικῆς διεργασίας τὴν τριαδικὴν καὶ χριστολογικὴν διδασκαλίαν καὶ ἐπέξεργάσθη ταύτην ἀκλινῶς πάντοτε καὶ μετὰ συνεπείας. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἔλαβον αἱ «Οἰκουμενικαὶ» Σύνοδοι τὰς δογματικὰς αὐτῶν ἀποφάσεις. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ εὗρεν ὁ χριστιανικὸς μοναχικὸς βίος τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀνάπτυξιν. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἠνθήσεν ὁ χριστιανικὸς Μυστικισμός. Ἐξ Ἀνατολῆς ἦλθε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Δύσιν, ἐξ Ἀνατολῆς ἦλθεν ἐπίσης ἡ Λειτουργία, ἡ Θεολογία, ὁ Μοναχικὸς Βίος, ὁ Μυστικισμός. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐπὶ αἰῶνας ἔκειτο τὸ μέγα πνευματικὸν βᾶρος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Τὸ πρῶτον παντελῶς βαθμιαίως ἐδημιούργησεν ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία (καὶ μάλιστα τὸ πρῶτον ἐν Β. Ἀφρικῇ), συνεχίζουσα τὴν ἀνατολικὴν ὁρμὴν, τὴν ἰδίαν αὐτῆς Θεολογίαν καὶ Λειτουργίαν, τὸν ἴδιον αὐτῆς Μοναχικὸν Βίον καὶ τὸν ἴδιον αὐτῆς Μυστικισμόν. Ἄλλ' ἡ πρωτοβουλία καὶ ἡ δημιουργικὴ δύναμις βαθμιαίως μετηνέχθη ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὴν Δύσιν. Ἐνῶ δὲ ἡ ἐξέλιξις τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἀδιακόπως προώδευε καὶ εἰς νέας πάντοτε μορφὰς καὶ ἀναπτύξεις ὠδήγει, ἐμετριάσθη καὶ ἐπεβραδύνθη κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ πρώτου μ.Χ. αἰῶνος ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐξέλιξις ἐν τῇ Ἀνατολῇ, διὰ τὰ σταθεροποιηθῆ εἰς τινὰς τόπους καὶ καθ' ὄρισμένους χρόνους καὶ νὰ παραμείνη ἐπὶ τινὰ χρόνον σιωπηλή. Ἁγία ἡσυχία ὑπῆρξε τὸ γνώρισμα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας... Ἡ εὐγενὴς αὐτὴ στατικότης, ἥτις οὐχὶ σπανίως εἰς χωλαίνουσαν παθητικότητα μετεβάλλετο, ἔδωκεν ἐν τούτοις τὴν δυνατότητα εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰς ἀρχαίας ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις καὶ τοὺς τύπους πιστότερον νὰ διατηρήσῃ, ἀφ' ὅσον ἡ συνεχῶς πρὸς τὰ πρόσω πορευομένη Ἐκκλησία τῆς Δύσεως».

5. Ἄλλ' ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ ὁδὸς τῆς ἐξελίξεως οὔτε ὁμοίομορφος οὔτε ἐνιαία ὑπῆρξεν. Ἡ Μεγάλῃ Ὁρθόδοξος Ἐκ-

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΣΤ΄ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΝ ΤΟΝ Α΄.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰδιαίτερας ἀκρόασεως, τῆς ὁποίας ἔτυχε τὴν 8ην Φεβρουαρίου παρὰ τῷ Πάπῃ Παύλῳ τῷ Στ΄ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Μελλίτων, ὁ Προκαθήμενος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας παρέδωκεν εἰς αὐτὸν ἱστορικῆς σημασίας προσωπικὸν μήνυμα πρὸς τὴν Α.Θ. Παναγιώτητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, τοῦ ὁποίου τὸ κείμενον ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Τῇ Αὐτοῦ Ἀγιότητι Ἀθηναγόρα τῷ Α΄
Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως
καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ.

Λίαν ἀγαπητέ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ἡ ἐπίσκεψις, ἣν πραγματοποιεῖ ἐξ ὀνόματος Ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς ὁ Μητροπολίτης Χαλκηδόνος Σεβασμιώτατος Μελλίτων, προκαλεῖ ἡμῖν ζωηρὰν χαρὰν, δι' ἣν προαγομεθα, ὅπως εὐχαριστήσωμεν τῇ Ὑμετέρῃ Ἀγιότητι. Ἡ ἐπίσκεψις αὕτη δίδει ὡσαύτως ἡμῖν τὴν εὐκαιρίαν, ὅπως ἐμπιστευθῶμεν αὐτῷ ἀδελφικὸν μήνυμα, δι' οὗ θὰ ἐπεθυμοῦμεν, ὅπως ἐπαναλάβωμεν Ὑμῖν, ὁπόσας χάριτας ὁμολογοῦμεν τῷ Κυρίῳ διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς δωρεὰν Αὐτοῦ, ὅπως πραγματοποιήσωμεν κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη τὴν ἀποκατάστασιν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον στενοτέρων δεσμῶν μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν.

Εὐχαριστοῦμεν ὡσαύτως τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἔδωκε τῇ Ἐκκλησίᾳ Αὐτοῦ, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος, ἓνα τῶν γενναιοτέρων πρωτοπόρων τῆς ἱεραῆς ὑποθέσεως τῆς ἐνότητος. Τῷ πιστῷ λαῷ, τῷ συγκεντρωθέντι ἐν τῇ Βασιλικῇ τοῦ Ἁγίου Πέτρου κατὰ τὴν ἐβδομάδα τῆς ἐνότητος, ὑπεμνήσαμεν τὴν μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τῶν σεβασμιῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὑφισταμένην ἤδη σχεδὸν πλήρη κοινωνίαν, μ' ὅλον ὅτι μὴ οὖσαν ταύτην εἰσέτι τελείαν, προερχομένην ἐν τούτοις ἐκ τῆς κοινῆς ἡμῶν μετοχῆς ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ.

Τὸ Πνεῦμα κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἔδωκε ἡμῖν τὴν ἐπανάκτησιν πλέον ζωῆς συνειδήσεως τοῦ γεγονότος τούτου καὶ τὴν παρακατάθεσιν πράξεων, αἵτινες ἠρμήνευον ἐν τῷ βίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῶν τὰ αἰτήματα τῆς κοινῆς ταύτης. Συγχρόνως τὸ Πνεῦμα ἔθετο ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐν σταθερὸν θέλημα, ὅπως πράξωμεν πᾶν τὸ δυνατόν, ἵνα ἐπισπεύσωμεν τὴν ἡμέραν τὴν τὸσον ἐπιθυμητήν, καθ' ἣν, ἐν τῇ τελειώσει κοινῆς συλλειτουργίας, θὰ ἀξιωθῶμεν, ὅπως κοινωνήσωμεν ὁμοῦ τοῦ αὐτοῦ Ποτηρίου τοῦ Κυρίου.

Ἐν τῇ ἐλπίδι ταύτῃ θὰ ἔδει, ὅπως ἀπὸ τοῦδε καταβάλωμεν προσπάθειαν, ἵνα ἀποκαταστήσωμεν ἀπανταχοῦ μεταξὺ τοῦ κλήρου καὶ τῶν πιστῶν, καθο-

κλησία, ἥτις ἐπὶ αἰῶνας ὑπῆρξεν Ἐκκλησία τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους, διέτρεξεν ἰσχυροτέραν κατὰ πολὺ ἐξέλιξιν, ἀφ' ὅσον αἱ μικρότεραι Ἐθνικαὶ Ἐκκλησίαι, αἵτινες κατὰ τὸν Ε΄ καὶ ΣΤ΄ αἰ. ἀπεσπάρθησαν ἐξ αὐτῆς. Ἀλλ' ὅσον μεγάλαι καὶ ἂν εἶναι αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῆς Μεγάλῃς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποσχισθεισῶν Ἐθνικῶν Ἐκκλησιῶν, ἐν τούτοις ἀποδεικνύονται πολὺ κατώτεραι ἔναντι τῶν διαφορῶν, αἵτινες βαθμηδὸν διμορφώθησαν μεταξὺ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Παρὰ πάσας τὰς διαφοράς των ἐν τῷ δόγματι, τῇ διοικήσει καὶ τῇ Λατρείᾳ, συναποτελοῦν αἱ ἀρχαῖαι αὐταὶ Ἐθνικαὶ Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς μίαν ἐνότητα. Τὴν ἐνότητα δὲ ταύτην, ἣν

ἄχρι τοῦδε ὑπερηφάνως προβάλλουσιν ἅπασαι αἱ πρὸς Ἀνατολὰς ἀρχαῖαι Ἐκκλησίαι, ὀφείλουσιν εἰς τὴν συναίσθησιν τῆς καταγωγῆς των ἐκ τῆς ἰδίας Μητρός, ἥτοι τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Καὶ αὐτὸν τὸν ἐνδοξὸν τίτλον τῆς «Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου» κατ' Ἀνατολὰς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὑπερηφάνως καὶ διετήρησαν καὶ φέρουσιν ἀπαξάπασαι, παλαιαὶ τε καὶ νεώτεραι Ἐθνικαὶ ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, ἄχρι καὶ τῆς σήμερον.

Ἄλλὰ θὰ συνεχίσωμεν!

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

λικῶν καὶ ὀρθοδόξων, κατάστασιν ὄντως ἀδελφικῆν. Ἐῖθε αἱ ἐκ τοῦ παρελθόντος κληροδοτηθεῖσαι ἡμῖν καταστάσεις καὶ τὰ ἐν μέσῳ ὑψωθέντα μεσότητες, ἵνα μὴ ὡσι κωλύματα, ἐπιβραδύνοντα τὸ τελευταῖον τοῦτο πρὸς τὴν πλήρη κοινωνίαν βῆμα. Οὐκ ἐσμὲν μαθηταὶ Ἐκείνου, Ὅστις ἀενάως καινὰ ποιεῖ πάντα;

Ἐν τοῖς συναισθήμασι τούτοις καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ μᾶς ὁσημέραι στενοτέρας συνεργασίας πρὸς ἀπὸ κοινοῦ ἀνεύρεσιν τῶν μᾶλλον προσφόρων τρόπων, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως φθάσωμεν ταχέως εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐπαναλαμβάνομεν Ὑμῖν, λίαν ἀγαπητὴ ἀδελφέ, τὰ αἰσθήματα τῆς βαθείας ἀγάπης ἡμῶν ἐν Κυρίῳ.

Ἐκ τοῦ Βατικανοῦ, τῇ 8ῃ Φεβρουαρίου 1971

Πάπας Παῦλος ὁ ΣΤ'».

Τὸ ἀνωτέρω μῆνυμα, ὅπερ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν παγκόσμιον Τύπον, ἐνεποίησε βαθυτάτην ἐντύπωσιν καὶ ἐσχολιάσθη εὐμενέστατα ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ θεολογικῶν κύκλων ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ ἐν Ἑλλάδι. Τὸ περιοδικὸν «Ἐπίκοιρα» διὰ τοῦ συνεργάτου αὐτοῦ κ. Σπ. Ἀλεξίου ἐζήτησε τὰς ἐπὶ τοῦ μηνύματος ἀπόψεις ἐκπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ καθ' ὅλου πνευματικοῦ κόσμου. Πάντες ἐξήραν τὴν σπουδαιότητα καὶ σημασίαν τοῦ παπικοῦ μηνύματος:

Ἐν πρώτοις ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ἐδήλωσε σχετικῶς τὰ ἑξῆς:

«Ἡ πρόσφατος ἐπιστολὴ τῆς Α. Ἀγιότητος τοῦ Πάπα Παύλου ΣΤ' πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Ἀθηναγόραν Α' δὲν ἀποτελεῖ μόνον σημαντικὴν καὶ φιλάδελφον χειρονομίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, δυναμένην νὰ ἔχη σοβαρὰς συνεπειὰς ἐπὶ τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐὰν συντρέξουν ὠρισμένοι προϋποθέσεις. Ἀποτελεῖ καὶ ἐν ἐπὶ πλέον δείγμα τῶν μεγάλων ἐπιτενγμάτων, τὰ ὅποια ἡ κορυφὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔχει ἐγγράφει εἰς τὸ ἐνεργητικὸν της ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδοξίας. Εἶναι καρπὸς τῶν ἀποφασιστικῶν βημάτων, τὰ ὅποια ἔκαμεν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς προσεγγίσεως τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ διὰ τῶν ὁποίων κατόρθωσε νὰ φέρῃ τὴν Ὀρθοδοξίαν εἰς τὸ προσκήμιον τοῦ παγκοσμίου ἐνδιαφέροντος καὶ νὰ τὴν ἀναβιβάσῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ ὑψηλὸν πνευματικὸν βᾶθρον, τὸ ὅποιον δικαιοματικῶς τῆς ἀνήκει. Ἐπιτυχῶν δὲ νὰ συλλάβῃ τὸν παλμὸν τῆς καρδίας τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου καὶ νὰ τοῦ δώσῃ τὴν πρέπουσαν ἔκφρασιν, ἀνεδείχθη πραγματικὸς πνευματικὸς ὁδηγὸς εἰς παγκόσμιον κλίμακα.

Ἐν τῷ ταυτῷ, ὑψηλὰ καὶ μεγάλα ἐπιτεύγματα τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, ἐναπόκειται εἰς τὰς ἐπιμέρους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἐν ἀδιασπᾶστον μεταξὺ τῶν καὶ μετὰ τῆς πρώτης καθέδρας τῆς Ὀρθοδοξίας ἐνότητι καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀδιαφεύστου καὶ αἰωνοβίου ἡμῶν παραδόσεως, νὰ ἀξιοποιήσουν, τόσον δι' ἑαυτὰς καὶ τὴν σύμπασαν Ὀρθοδοξίαν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ὅλην Χριστιανοσύνην, τὰ ἐπιτεύγματα ταῦτα».

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κρήτης κ. Εὐγένιος εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Τὸ ἀδελφικὸν μῆνυμα τῆς Α.Α. τοῦ Πάπα Παύλου τοῦ θου πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν τὸν Α' εἶναι μία ἀκόμη καλὴ μαρτυρία περὶ τῆς εὐδόσεως τῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι προσπαθειῶν τῶν δύο σεπτιῶν Προκαθημένων διὰ τὴν ἐπανένωσιν τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν. Ὡς ἦτο ἐπόμενον, τὸ μῆνυμα τοῦτο τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν πολυσέβαστον Πατριάρχην μας ἐγένετο δεκτὸν μετὰ σεβασμοῦ, βαθείας ἐκτιμήσεως καὶ ἰδιαζούσης χαρᾶς ἀπὸ τὸν κληρὸν καὶ ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, ἐχούσης τὸ προνόμιον τῆς κανονικῆς ἐξαρτήσεως αὐτῆς ἐκ τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἐπιστεύομεν εἰς τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐνότητος καὶ αἰσθανόμεθα χρέος ἐκτὸς ἀπὸ τὰς προσεσχὰς ἡμῶν, πάση δυνάμει νὰ στέρξωμεν τὴν ἐμπνευσμένην κατεύθυνσιν, τὴν ὅποιαν ἐχάραξεν ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία διὰ τοῦ μεγάλου Προκαθημένου Αὐτῆς. Καὶ νὰ συμβάλωμεν, ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον, εἰς τὴν ἀγίαν προσπάθειαν διὰ τὴν πλήρη Κοινωνίαν τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν. Εὐχόμεθα τὸ μῆνυμα τοῦτο νὰ γίνῃ ἀφορμὴ, ὥστε νὰ φθάσωμεν ταχέως εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν ἀγίαν ἡμέραν τῆς θείας μεταλήψεως ἐκ τοῦ κοινοῦ Ποτηρίου τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Χριστοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν».

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Παντελεήμων ὡσαύτως ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς:

«Τὸ μῆνυμα τοῦ Πάπα Παύλου πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν εἶναι ὄντως σημαντικόν. Τὴν βαθυτέραν του ἐννοίαν θὰ ἀποδείξῃ ἀσφαλῶς ὁ χρόνος. Δὲν εἶναι δυνατὸν, ὅπως ἀνέκαθεν, πολὺ δὲ περισσότερον σήμερον, νὰ μὴ ἐπιθυμῶμεν, ὅπως καθημερινῶς εὐχόμεθα, τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἦδη ἐπετεύχθη ἐπισημῶς ἡ ἀγάπη καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρηθῆ ὅτι ἡ ἀγάπη πάντοτε, καὶ μάλιστα μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν, εἶναι πολὺ προτιμότερα τοῦ μίσους. Ἄλλοτε ἐστρέφομεν, οἱ Ὀρθόδοξοι, πρὸς τοὺς Λατίνους τὰ νῶτα καὶ ἀντιθέτως. Ἐπερῶσαμεν καιροὺς δεινοτάτους ὡς πρὸς τὰς σχέσεις καὶ τὰς ἐπιβουλάς, εἴμεθα δὲ πολλάκις οἱ παθόντες. Ἦδη βλεπόμεθα πρόσωπον μὲ πρόσωπον καὶ μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν, πέραν τῶν Προκαθημένων, δίδονται τὰ χέρια.

Ἦ ἀποφίς καὶ ἡ διάθεσις τοῦ Πάπα ὅτι θὰ προῆξῃ πᾶν τὸ δυνατὸν διὰ τὴν ἐπίσπευον τῆς συλλειτουργίας καὶ τοῦ κοινοῦ Ποτηρίου εἶναι παρήγορος. Βεβαίως, πολλὰ εἶναι τὰ ἐμπόδια διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν συλλειτουργίαν καὶ τὸ κοινὸν Ποτήριον—καὶ πιστεύω ὅτι ἐπ' αὐτοῦ βαρύνουσαν γνώμην ἔχει ὁ χριστιανικὸς λαὸς—καὶ νὰ ὑπάρξῃ ἡ κοινὴ ὁρθὴ πίστις. Διότι, ἀντιθέτως, δύναται νὰ προκύβῃ καὶ πάλιν διάσπαισις ἀντὶ ἐνότητος.

Ἐἴμεθα ὁμως βέβαιοι ὅτι ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης θὰ διαχειρισθῇ ἀσφαλῶς τὸ θέμα μὲ τὴν δέουσαν εὐθύνην».

Ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Γρ. Κασσιμάτης εἶπε σχετικῶς τὰ ἑξῆς:

«Τὸ μήνυμα τοῦ Πάπα Παύλου πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἀθηνῶν, πὸν ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τῶν («Ἐπικαίρων»), ἔχει τὴν σημασίαν του.

»Δὲν προσθέτει τίποτε νέον εἰς τὴν εἰκόνα, πὸν ἀπὸ ἐτῶν ἔχει δημιουργηθῆ διὰ τὴν πορείαν τοῦ αἰτήματος τῆς ἐνότητος τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐπαναλαμβάνει ὁμως τὴν διακήρυξιν τῆς συνεργασίας μεταξὺ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν «σεβασμίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν». Συνεχίζει, δηλαδὴ, τὴν προοπτικὴν τῆς ἰδιαίτερης συνεννόησεως μεταξὺ τῶν δύο τούτων μεγάλων ομάδων τοῦ Χριστιανισμοῦ, πὸν εἶναι καὶ αἱ δογματικῶς πλησιέστεραι. Καὶ τοῦτο εἶναι σημεῖον ἐδοίωνον, ὅταν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ κατὰ λοιπα, πὸν ἀφῆκε τὸ παρελθόν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν τῶν δύο δογμάτων καὶ τοῦ φανατισμοῦ, πὸν προκαλοῦν ἐκάστοτε ταῦτα μὲ τὴν ἀναορίπισιν τῆς μισαλλοδοξίας τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων ἀπὸ μερικοὺς ἐκ τῶν περιγίπων τῶν ἐπὶ μέρος Ἐκκλησιῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ πολιτικὰ συμφέροντα τῶν μεγάλων ἰδίως κρατῶν.

»Ἀπὸ τὴν σκοπιᾶν αὐτὴν πρέπει νὰ τονισθῆ τὸ θάρρος καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς σκέψεως καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ Πάπα καὶ τοῦ Πατριάρχου, ἰδίως δὲ τοῦ τελευταίου, ὅστις, μολοντὶ ὀνομάζεται «Οἰκουμενικός», δὲν ἔχει τὰς διοικητικὰς, δηλαδὴ τὰς πολιτικὰς ἐξουσίας τοῦ Πάπα ἐπὶ τῶν «σεβασμίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν», καὶ συνεπῶς, καὶ τὸ ἔργον του εἶναι δυσχερέστερον καὶ τὸ θάρρος του θαυμαστότερον.

»Πέραν ὁμως ἀπὸ «σχεδὸν πλήρη, ἀλλὰ καὶ τελείαν εἰσέτι κοινωνίαν» τῶν δύο ομάδων Ἐκκλησιῶν, ἢ κινήσις πρὸς τὴν ἐνότητα ὅλων τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, εἶναι τὸ ἀνώτερον ἰδανικὸν τῶν σημερινῶν Χριστιανῶν. Βέβαια οὔτε ἡ δογματικὴ, οὔτε ἡ διοικητικὴ ἐνότης εἶναι εἰκόλος. Οὔτε ἄλλως τε μεταξὺ Καθολικῶν καὶ Ὀρθοδόξων κυβερνᾶ καὶ θὰ κυβερνᾶ τὸ παρελθόν. Καὶ ὑπόλειμμα τοῦ παρελθόντος εἶναι ὁ ἐντοπισμὸς τοῦ αἰτήματος τῆς ἐνότητος μεταξὺ Καθολικῶν καὶ Ὀρθοδόξων. Ὁ Πάπας δὲν ὑπερέβη τὸ φράγμα, τὸ ὁποῖον ὁ Ἀθηνῶν ἔχει ἤδη ὑπερβῆ. Τὸ μέλλον ὁμως χαράσσει τὴν πορείαν πρὸς τὰ ἐκεῖ. Ἴσως αἱ ἀποφάσεις τῆς δευτέρας Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ, κοινωνικοποιούσαι καὶ ἐκλαϊκεύουσαι τὸν Καθολικισμόν, νὰ θέσουν τὸ ὑπόβαθρον μιᾶς εὐοντέρας ἐνότητος, τῆς ὁποίας χαρομόσνον προμῆνυμα εἶναι τὸ γράμμα τοῦ Ποντίφηκος».

Ὁ ὁμότιμος καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Λεωνίδας Φιλιππίδης ἐτόνισε τὰ ἑξῆς:

«Κοσμοϊστορικῆς σημασίας ἔγγραφον τὸ μήνυμα τοῦ Πάπα Παύλου πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἀθηνῶν, ἐν τοῖς κόλποις τοῦ πρὸς ἐνότητα βαίνοντος Χριστιανισμοῦ.

»Μίαν Ἐκκλησίαν ἐφύτευσε ὁ Χριστὸς εἰς τὴν

Γῆν, μίαν ἐφ' ἅπαξ καὶ εἰς τὸ διηνεκές. Μία ὑπῆρξεν, ὑπάρχει καὶ θὰ ὑπάρχη. Ἡ ἔκφρασις περὶ ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν πραγματικότητα: ὑπῆρξε καὶ παραμένει ἀτυχής.

»Ἐντὸς τῆς Μιᾶς αὐτῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξαν, ὑπάρχουν καὶ θὰ ὑπάρχουν ὅλοι οἱ Χριστιανοί, ὡς πλήρωμα τῆς Μιᾶς Ἐκκλησίας.

»Ἄν, τώρα, πρὸς τὸ θέλημα τοῦτο τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦ Χριστοῦ διαδηλωθῆν, διαφωνοῦν οἱ χλευάζοντες τὸν Οἰκουμενισμόν, τὴν Οἰκουμενικὴν ἀποστολὴν καὶ διέκτασιν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἅς εἶναι εἰλικρινεῖς εἰς τὸν στόχον ὅλοι διαμαρτυρίας των. Ἄς ὁμολογοῦν ὅτι διαφωνοῦν πρὸς τὸν Χριστόν. Ἄς ὑψώνουν τὸ ἀνάστημά των καὶ τὴν φωνὴν των κατ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ.

»Ὀρθοδοξία εἶναι ἡ πίστις εἰς ὅτι ὁ Θεὸς εἶπεν καὶ εἰς ὅτι ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν ὅτι θέλει. Διότι αὐτὸ εἶναι ἀπόλυτος ἀλήθεια.

»Ὁ Θεὸς ἐναγκαλιζέται πάντα τὰ ἀνθρώπινα πνεύματα, ὅλου τοῦ πλανήτου μας, ὡς μέλη τῆς Μιᾶς Ἐκκλησίας Του χθεσινά, σημερινὰ καὶ αὐριανὰ, ὡς πλήρωμα αὐτῆς.

»Ἡ πρώτη χριστιανικὴ γραμματεία καὶ τέχνη ὡμοίωσαν τὴν Ἐκκλησίαν πρὸς τὸ πλοῖον. Κυβερνήτης τοῦ πλοίου, ὁ Χριστός. Πλήρωμα, πάντες οἱ Χριστιανοί.

»Ἐπὶ δέκα περίπου αἰῶνας τὸ πλήρωμα ἦτο ἠνωμένον διὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης, καίτοι μεταξὺ τῶν μελῶν ὑπῆρχον καὶ ἀνεφύοντο διαφωνίαι ὡς πρὸς τὰ θέματα πίστεως καὶ διοικήσεως. Καὶ τὸ «προτεῖον» τοῦ Πάπα ὑπῆρχεν καὶ τὸ Filioque ὑπῆρχεν, ἄλλοτε προστιθέμενον εἰς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως καὶ ἄλλοτε ἀφαιρούμενον, καὶ ἄλλα θέματα, ἀλλὰ πάντα ταῦτα καὶ πάντοτε ἐντὸς τοῦ πλοίου τοῦ ἐν συνεχεῖ πλῶ, ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ δὲ πλήρωμα αὐτῆς, παρὰ τὰς διαφωνίας καὶ παρὰ τὰς συζητήσεις, ἦτο ἠνωμένον ἐν εἰρήνῃ, διὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης, συναποτελοῦν ἀδιάσπαστον ἐνότητα. Ἀλλὰ καὶ ἡ διάσπασις τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας συνέβη ἐντὸς τοῦ ἀρχικοῦ πλοίου, ἐντὸς τῆς Μιᾶς πάντοτε Ἐκκλησίας. Ἐν μέρος τότε τοῦ πληρώματος ἀπετέλεσε τὴν Ἀνατολικὴν ομάδα καὶ ἄλλο τὴν Δυτικὴν. Ἀλλὰ καὶ πάλιν τὸ ὅλον πλήρωμα, καίπερ διεσπασμένον εἰς ἀλληλοφοριζόμενα μέρη, εὐρίσκετο πάντοτε ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ πλοίου, ἐντὸς τῆς Μιᾶς Ἐκκλησίας.

»Τὸ πλοῖον δὲν ἐσχίσθη εἰς δύο ἀκέραια πλοῖα. Ἡ διάσπασις δὲν εἶχεν ὡς συνέπειαν νὰ σχηματισθοῦν δύο Ἐκκλησίαι. Μία ὑπῆρξεν καὶ πάλιν ἐν συνεχείᾳ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

»Σήμερον τί γίνεται; Οἱ θεόθεν τεταγμένοι κατοννοκοὶ ποιμένες τῶν ἐν τῷ πλοίῳ δύο ομάδων ἤρξαντο συμπορευόμενοι καὶ συνεργαζόμενοι πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν ἀρχικὴν ἐνότητα τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας. Κινοῦμενοι ἀνωθεν ὑπὸ τῆς ἐπιταγῆς τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πάντες ἐν ὧμεν».

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΑ ΛΑΥΡΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΗΡΩΟΥ

Τῆ 24ῃ Μαρτίου 1971 ἐπὶ παρουσία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, πολλῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων, τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Παττακοῦ, ἐκπροσώπων τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν καὶ πλήθους λαοῦ ἐγένοντο μετὰ πάσης ἐπ.σημότητος τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνεγερθέντος ἐν Ἀγία Λαύρα Πανελληνίου Ἡρώου.

Κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην ἐψάλη εἰδικὴ ἀκολουθία,

περιέχουσα τὴν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σεβριῶν καὶ Κοζάνης ποιηθεῖσαν ἐξῆς εὐχὴν:

«Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Πατὴρ τοῦ ἀληθινοῦ φωτός, ὁ τὴν ἡμέραν κοσμήσας τῷ οὐρανίῳ φωτὶ καὶ τὴν νύκτα φαιδρύνας ταῖς ἀγαθαῖς τοῦ πυρός, τοῦ δὲ μέλλοντος αἰῶνος τὴν ἀνάπαυσιν εὐτρεπίσας τῷ νοεῶν καὶ ἀπαύστῳ φωτὶ, λάμψον ἐν ἡμῖν τὸν ἀληθινὸν

Ὁ καθηγητὴς ἐξ ἄλλου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Παναγιώτης Χρήστου ἐτόνισε χαρακτηριστικῶς τὰ ἐξῆς:

«Οἱ ἄνθρωποι εἶναι συνηθισμένοι νὰ ὑψώνουν μετὰ τὸν φραγμὸν καὶ τείχη. Ἡ χριστιανικὴ ἀνθρωπότης ἐξῆ ἐπὶ αἰῶνας τὴν νύκτα τῆς διαιρέσεως. Ἀλλὰ τώρα ἀπεφάσισε νὰ καταργήσῃ τὴν διαίρεσιν, στρέφουσα πρὸς τὰ ὀπίσω, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν κοινὴν οἴξαν τῆς, τὸν Χριστόν, ὁ ὁποῖος ἐκρήμινε τὸν μεσότηχον τοῦ φραγμοῦ καὶ ἤνωσε τὰ διεστῶτα.

» Ἡ ἀνέγερσις τοῦ μεγαλοπρεποῦς οἰκοδομήματος, τοῦ ὁποῦ ὁ θεμέλιος λίθος ἐτέθη πρὸ ἐπταετίας εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα μετὰ τὴν συνάντησιν τῶν δύο μεγάλων ἡγετῶν τῆς Χριστιανοσύνης, συνεχίζεται χωρὶς βιασίνην καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σταματήσῃ· διότι εἶναι ἀπαίτησις τῆς Ἱστορίας νὰ ὀλοκληρωθῇ.

» Τώρα, ὁ Πάπας Παῦλος, μετὰ τὸ μῆνυμά του πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν, ὑπενθυμίζει τὸν μέγαν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν. Εἰς τὸ μῆνυμα αὐτὸ διαφαίνεται ὁ συγκινητικὸς πόθος νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ κοινὸν Ποτήριον, τοῦ ὁποῦ τὸ ὄραμα ἔχει πάντοτε εἰς τὴν σκέψιν του καὶ ὁ Πατριάρχης. Ἐπ' αὐτοῦ ἐπίσης καὶ ὁ Πάπας ἐκφράζεται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ προκαταλαμβάνεται ἡ ἔνωσις. Διότι, ὁμιλῶν περὶ τοῦ Πατριάρχου, λέγει ὅτι «ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ ἓνα τῶν γενναϊότερων πρωτοπόρων».

» Ἡ Ἐκκλησία, λοιπὸν, εἶναι ἤδη ἐνιαία εἰς τὴν σκέψιν τῶν ἡγετῶν, καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἐνωθῇ καὶ ἐν τῇ πράξει, ἔστω καὶ ἂν χρειασθῇ νὰ διανυθῇ ἀρκετὸς ἀκόμη δρόμος καὶ νὰ ὑπερημηθῶν σοβαρὰ ἀκόμη ἐμπόδια. Ἡ χιλιετὴς διάστασις ἔχει ἀφήσει κατάλοιπα, τὰ ὁποῖα μόνον μετὰ τὸν χρόνον καὶ μετὰ τὴν ἀκατανίκητον ἀγάπην εἶναι δυνατὸν ν' ἀπομακρυνθῶν.

Ὁ καθηγητὴς τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς καὶ ὑφυπουργὸς Προεδρίας κ. Δ. Τσάκωνας προέβη εἰς τὰς ἀκολούθους δηλώσεις:

«Χαίρω γιὰ τὸ ἔξοχο γράμμα τοῦ Πάπα Παύλου πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν τὸν Α'. Εἶναι ἓνα γράμμα, πὸν ἐμβάλλει τὴν σκέψιν, ὅτι οἱ χριστιανικὲς Ἐκκλησίαις ὑπερνεοῦν τὴν μειονεξία πὸν ἔτρεφαν ἐνώπιον τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς, γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἐξαρκούνται πλέον στὸ παρελθόν, ἓνα παρελθόν πὸν περιεῖχε μῖσος, ἀλαζονία καὶ δεσποτισμὸν, γὰ νὰ στοιχειοθετήσουν τὸ μέλλον, μέλλον παγχιωτιανικῆς ἐνότητος, δηλαδὴ συνεργασίας, ὄχι φθόνου, ματαιοδοξίας, ἐγκοσμίου κηριαρχίας καὶ βιαιότητος. Ἔτσι καὶ ὁ Ἰησοῦς «ποτὲ δὲν ἠδίκησε, ἐνῶ ἐδέχθη ἀγόνγιστα νὰ τὸν ἀδικούν». «Ὅσο, λοιπὸν, χριστιανικώτερη βλέπω τὴν μορφή τῶν φορέων τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ, τόσο πῖδ αἰσιόδοξα ἡμπορῶ νὰ προσατενίζω γιὰ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος. Συγχαίρω, λοιπὸν, ὅσους θέλουν νὰ σώσουν τὸν Χριστιανισμὸν καὶ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. Τὸ μῆνυμα τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι πανανθρώπινο. Κηρύσσει τὴν ἀδελφοσύνη ὄλων τῶν ἀνθρώπων, κατὰ μείζονα δὲ λόγον τῶν Χριστιανῶν. Ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη μεταξὺ ὄλων τῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι ἀπαραίτητος καὶ πρωταρχικὴ μαρτυρία τῆς χριστιανικότητος τους. Ἡ τελειότερη ἐξωκρατικὴ ὀργάνωσις τοῦ κόσμου, τὸ Βατικανόν, διὰ τοῦ ἀξίου ἀρχηγοῦ του ἔδωσε δεῖγμα μιᾶς μεγάλης ἱκανότητος νὰ εἰσέλθῃ στὴ ζωὴ, ἀνταποκρινόμενον στὸ αἷτημα τῆς παγχιωτιανικῆς συνεργασίας, πὸν πρῶτος ἔθεσεν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἀθηναγόρας.

» Ἀρχίζω νὰ διαισθάνωμαι ὅτι τοῦ λοιποῦ οἱ χριστιανικὲς Ἐκκλησίαις δὲν θὰ βαδίσουν μόνον μετὰ τὸν λόγον, ἀλλὰ μετὰ τὸ παράδειγμα».

ἤλιον τῆς δικαιοσύνης σου, καὶ φώτισον ἡμῶν τὰς καρδίας ἐν ἐπιγνώσει τῆς ἀληθείας· ἀνάδειξον ἡμᾶς υἱὸς φωτός καὶ κληρονόμους τῶν αἰώνιων σου ἀγαθῶν· ἐπ' ἐλευθερίᾳ κληθέντας, ἐλευθέρους ἡμᾶς διατήρησον καὶ ἀξιόλους τῆς ἐλευθερίας ἀνάδειξον, διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ σὺν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν».

Κατὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος τελετὴν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ὑπὸ τὴν ιδιότητα Αὐτοῦ ὡς Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνεγέρσεως τοῦ Μνημείου εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Κατὰ τὴν εἴσημον ταύτην στιγμήν, ῥίγος ζωηροτάτης καὶ βαθυτάτης συγκινήσεως αἰσθανόμεθα πάντες, οἱ ἔχοντες τὸ προνόμιον νὰ ἀποτελώμεν τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀνεγέρσεως τοῦ ἐγκαινιζομένου σήμερον Πανελληνίου Ἡρώου, τὸ ὁποῖον παραδίδομεν εἰς τὸ Ἔθνος. Διότι μὲ τὸς ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς μας διακρίνομεν ἀοράτως καὶ μυστικῶς περιπτιαμένας ἐνταῦθα τὰς ἱερὰς ψυχὰς ὄχι μόνον τῶν ἡρωϊκῶν πρωτοεργατῶν τῆς Ἐθνεγερσίας, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν θρυλικὸν Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανόν, ἀλλὰ καὶ πάντων ἐκείνων τῶν κληρικῶν ἢ λαϊκῶν, ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, οἱ ὅποιοι καθ' οἰονδήποτε τρόπον συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἀναπνεύσῃ ἐπὶ τέλους τὸ πολυπαθὲς Ἔθνος μας ἀεὶ ἐλεύθερον, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ συνεχίσῃ τὸν δρόμον τῆς ἐνδόξου τρισχιλιετοῦς ἱστορίας του.

»Αἱ ἱερὰὶ ἐκεῖναι ψυχαὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ αἰσθάνωνται βαθυτάτην ἱκανοποίησιν, ὄχι μόνον διότι τὸ Ἡρῶν τοῦτο ἀποτελεῖ ὀφειλομένην ἀναγνώρισιν τῆς ἀτιμῆτου συμβολῆς των εἰς τὸν Ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ διότι ἰδρυθὲν εἰς τὸν περιοπιστὸν τοῦτον τόπον τῆς καθηγιασμένης καὶ αἱματοβρέκτου ταύτης γῆς πλησίον τῆς παλαιράτου τῆς Ἁγίας Λαύρας Μονῆς, θὰ ἀποβῇ μετ' αὐτῆς τὸ ἀναγεννητικὸν ἐθνικὸν προσκύνημα τῶν ἐπιγιννομένων, εἰς τοὺς ὁποίους ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἰ γενεαὶ τῶν Πανελλήνων θὰ μεταβιβάξουν τὴν σκυτότατην τῆς ἐνδόξου ἑλληνικῆς κληρονομίας. Πρὶν ὅμως ὡς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνεγέρσεως τοῦ Πανελληνίου Ἡρώου καλέσω τὴν Α.Ε. τὸν Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἐκπρόσωπον τῆς Πολιτείας, ἵνα, αἴρων τὴν γαλανόλευκον, ἐπιτρέψῃ εἰς τὰς ἡλιαχτίδας καὶ τὴν μωρωμένην πνοὴν τῆς Ἁγίας Λαύρας νὰ περιπτυχθῶν τὰς πανασπίλους μορφὰς τῶν εἰ-

κονιζομένων ἐπὶ τοῦ Ἡρώου ἱερῶν συμβόλων, ἦτοι τῆς Ἐλευθερίας, τοῦ Ἱερομένου καὶ τοῦ Ἀρματολοῦ, αἰσθάνομαι, ὅτι θὰ ἀπετέλει σοβαροτάτην παράλειψιν, ἐὰν δὲν θὰ ἐξέφραζον τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ὁ ζῆλος καὶ οἱ μόχθοι κατέστησαν δυνατόν ἐντὸς διαστήματος βραχυτέρου τοῦ ἔτους νὰ ἐπιτευχθῇ ὅτι ἀπὸ τοῦ 1903, ὅτε συνεκροτήθη ἡ πρώτη Ἐπιτροπὴ Ἀνεγέρσεως τοῦ Ἡρώου, δὲν εἶχε κατορθωθῆ νὰ πραγματοποιηθῇ. Πρόκειται κατὰ πρῶτον λόγον διὰ τὸν σεβαστὸν καὶ ἐκλεκτὸν γόνον ἡρωϊκῆς οἰκογενείας τῶν Καλαβρῶτων, τὸν κ. Κωνσταντῖνον Γεωργακόπουλον. Οὗτος μὲ τὸν κοχλάζοντα ἐθνικὸν παλμόν, ὁ ὁποῖος φλογίζει τὴν ἀγνὴν ἑλληνικὴν του ψυχὴν, ἐνέπνεε τοὺς πάντας. Ἔπειτα διὰ τὸν πολὺν Καθηγητὴν καὶ Ἀκαδημαϊκὸν κ. Μιχ. Τόμπρον. Οὗτος μὲ ἀκάματον θεληματικότητα, παρὰ τὸ προβεβηκὸς τῆς ἡλικίας του, ἐνίστε μὲ κίνδυνον καὶ τῆς ζωῆς του, εἰργάσθη ὑπερανθρώπως, ἐπιτελῶν πραγματικὸν ἄθλον, ἵνα φιλοτεχνήσῃ τὰς 3 ἀποκαλυπτομένας σήμερον μορφὰς τοῦ Μνημείου καὶ ἵνα φέρῃ εἰς πέρας ἔργον, τὸ ὁποῖον ἄλλοι ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν δὲν εἶχον ἐπιτελέσει. Τέλος, δὲν δικαιῶμαι νὰ παραλείψω καὶ τὸν ἀρχιτέκτονα κ. Λοῖζον, χάρις εἰς τὴν ἀκατάβλητον δραστηριότητα τοῦ ὁποῖου καὶ τὴν παραδειγματικὴν ἀφοσίωσιν, μὲ τὴν ὁποῖαν ἀπεδύθη εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ μέρους τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Μνημείου καὶ εἰς τὸ ἔργον τῆς διαμορφώσεως τῶν χώρων τοῦ Ἡρώου καὶ τῆς Ἱ. Μονῆς, εἵμεθα σήμερον ἔτοιμοι νὰ ἐορτάσωμεν προεπόντως τὴν εἴσημον ταύτην ἐπέτειον. Ἐπιλείπει με ὅμως ὁ χρόνος διηγούμενον, ἐὰν θὰ συνέχιζα μνημονεύων ὀνομαστὶ καὶ πάντων τῶν λοιπῶν πρωτοεργατῶν τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου. Κηδόμενος τοῦ χρόνου ὑμῶν, παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃτε νὰ τοὺς παρέλθω, χωρὶς νὰ μνημονεύσω ἕνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν κατ' ὄνομα. Διὰ πάντας τοὺς λοιποὺς πρωτοεργάτας καὶ συνεργάτας ἃς εἶναι ἐπαρκῆς ἀφ' ἐνὸς μὲν ἢ ἱκανοποίησις, ὅτι διὰ τῆς πολυτίμου συμβολῆς των κατέστη δυνατὴ ἢ ἀποπεράτωσις τοῦ ἐπὶ 3/4 αἰῶνος καθυστερηθέντος ἔργου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν πρωτοεργατῶν καὶ λοιπῶν συντελεστῶν τῆς Ἐθνεγερσίας, μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν σεβασμίαν μορφήν τοῦ Π. Πατρῶν Γερμανοῦ, ἐπευλογοῦν αὐτοὺς καὶ δέονται ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Παντοδυνάμου ὑπὲρ αὐτῶν.

»Ὡς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνεγέρσεως τοῦ Πανελληνίου Ἡρώου παρακαλῶ ὅθεν τὸν ἐξοχώτατον κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἵνα εὐαρεστούμενος προσέλθῃ καὶ ἀποκαλύψῃ τὸ Μνημεῖον τοῦτο

ΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΘΝΟΣ*

δ) Ὅλοι οἱ πνευματικοὶ θησαυροὶ, τοὺς ὁποίους ἐκκληροδότησεν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ἀπετέλεσαν ἀκριβῶς τὴν ἐντελέχειαν, ἡ ὁποία ἐνεψύχωσεν αὐτὸ καὶ τὸ ἐκράτησεν εἰς τὴν ζωὴν, ὅταν τοῦτο, μετὰ μίαν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν διάβρωσιν, ὑπεδουλώθη εἰς τοὺς Τούρκους. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας ἡ Ἐκκλησία κατέστησεν ἐντονωτέραν τὴν πρὸς τὸ ὑπόδουλον γένος προσηγορίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς. Ὡς φιλόστοργος μήτηρ καὶ ὡς ἀήδρην τὰ νοσσία ἐαυτῆς ἀνέλαβε τὴν κηδεμονίαν τῶν Ἑλλήνων, ἠμπόδισε τοὺς ἐξισλαμισμοὺς, ἀπεσόβησε τὴν ἀφομοίωσιν πρὸς τοὺς κατακτητὰς, ἴδρυσεν σχολεῖα, ἀνέδειξε πλῆθος διδασκάλων, ἀνήγειρε βιβλιοθήκας καὶ πνευματικὰ κέντρα, ὠργάνωσε τὴν παροχὴν συσσιτίων ἢ ὑποτροφιῶν, ἐχρησιμοποίησε τυπογραφεία, ἀνέπτυξε τὴν κοινοτικὴν ὀργάνωσιν καὶ ἔδειξε τοὺς τρόπους τῆς ἐθνικῆς περισυλλογῆς, τῆς διατηρήσεως τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ παιδείας καὶ τῆς ἀναζωπυρήσεως τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σ. 144 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7-8 τεύχους.

τῆς εὐλαβείας καὶ ἐγνωμοσύνης τοῦ Ἔθνους πρὸς πάντας τοὺς συντελεστὰς τῆς ἀπελευθερώσεώς του).

Ἐξ ἄλλου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἀπέστειλε πρὸς τὸν Καθηγητὴν καὶ Ἀκαδημαϊκὸν κ. Μιχαὴλ Τόμπρον τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα:

Ἀξιότιμον Κύριον Μιχαὴλ Τόμπρον

Καθηγητὴν Ἀκαδημαϊκὸν

Δεοιγνὸ 19

Ἐνταῦθα.

Ἀγαπητέ μου κ. Καθηγητά,

Μὲ ζωηρὰν ἱκανοποίησιν καὶ βαθυτάτην συγκίνησιν ἀντίκρουσα προχθὲς ἐν Ἁγίᾳ Λαύρᾳ τὰς μορφὰς τῶν τριῶν συμβόλων τῆς Ἐθνεγερσίας τοῦ 1821, ἥτοι τῆς Ἐλευθερίας, τοῦ Ἀρματωλοῦ καὶ τοῦ Κληρικῶ, τὰ ὁποῖα ἐκαλλιτεχνήσατε. Ὅχι μόνον προσωπικῶς, ἀλλὰ καὶ ὡς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνεγέρσεως τοῦ Πανελληνίου Ἡρώων καὶ ὡς Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπιθυμῶ ἀπὸ βάθους καρδίας νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν ἐγνωμοσύνην μου καὶ τὸν θαυμασμόν μου. Εἶναι ἔργα, τὰ ὁποῖα, ἀποτελοῦντα τὸ ἐπιστέγασμα τῆς μεγάλης καλλιτεχνικῆς σας δημιουργίας, θὰ προστεθοῦν εἰς τὰ ἀθάνατα κλασσικὰ καλλιτεχνήματα τῶν κορυφαίων Ἑλλήνων γλυπτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ἐδόξασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν πολιτισμόν τῆς.

† Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώνομος

Ὁ ἑλληνικὸς κληρὸς, ῥακένδυτος καὶ γυμνητεύων, συνεκράτει τὸν λαὸν καὶ τὸν ἐνίσχυε ποικιλοτρόπως. Ὡς ἔγραψεν ὁ ἀείμνηστος ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, «ἡ ὅλη ζωὴ τοῦ ὑποδούλου ἔθνους ἔφερεν ἐκκλησιαστικὸν χαρακτῆρα. Ὁ ὑπόδουλος Ἕλληνας ἔβλεπεν ἐνώπιόν του διαρκῶς τὴν Ἐκκλησίαν, τὸν Πατριάρχην, τὸν ἀρχιερέα, τὸν ἱερέα, τὰ δὲ ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας ἦσαν ζητήματα τοῦ ἔθνους καὶ τὰνάπαλιν. Ἔστηρίζετο τὸ ἔθνος ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐστήριζε καὶ αὐτὸ τὴν φιλόστοργον μητέρα Ἐκκλησίαν... Ὁ κληρὸς συνεμερίζετο τὴν δυστυχίαν τοῦ λαοῦ καὶ παρίστατο ἄγγελος παρήγορος ἐν πάσῃ στιγμῇ χειραγωγὸς καὶ προστάτης».

Κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν κυρίως Ἑλλάδα ὁ Ἑλληνικὸς κληρὸς ὑπέθαλπε τὴν ἰδέαν τῆς ἀπολυτρώσεως καὶ ἠγείτο ἢ ἐνεργῶς μετείχε πάσης ἀπελευθερωτικῆς κινήσεως καὶ προσπαθείας. Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς εἶχε πλείστους προδρόμους. Ἄς φέρωμεν εἰς τὴν μνήμην μας τὸν περὶ τὸ 1600 δράσαντα μητροπολίτην Λαρίσης-Τρίκκης Διονύσιον Β' τὸν φιλόσοφον ἢ τὸν μητροπολίτην Κεφαλληνίας Τιμόθεον Τυπάλδον, ὁ ὁποῖος τὸν 15 αἰῶνα μετέσχεν ἐξεγέρσεως μετὰ σώματος 150 κληρικῶν, ἢ τοὺς μητροπολίτας Σαλώνων Φιλόθεον, Θηβῶν Ἱερόθεον, Λαρίσης Μακάριον, Εὐβοίας Ἀμβρόσιον.

Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821 οἱ κύριοι ἐμψυχῶνται ἦσαν οἱ Ἕλληνες κληρικοὶ. Ἔστωσαν ἄλλοι ὡς παρεδείγματα ὁ Βρεσθένης Θεοδώρητος, ὁ Ταλαντίου Νεόφυτος Μεταξᾶς, ὁ Καρύστου Νεόφυτος, ὁ Ἀνδρούσης Ἰωσήφ, ὁ Κορίνθου Κύριλλος κ.ἄ., ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν κληρικῶν ὁ Ἀνθίμος Γαζής, ὁ Νεόφυτος Δούκας, ὁ Νεόφυτος Βάμβας καὶ πλείστοι ἄλλοι. Ἀναρίθμητοι κληρικοὶ ἀπηγγονίσθησαν ἢ ἐσφαγιάσθησαν ἢ ὑπέστησαν ἄλλα εἶδη μαρτυρικοῦ θανάτου.

Τὸ πόσον ἡ Ἐκκλησία ἐνέπνεε τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821 ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐξῆς περιγραφῆς τοῦ γάλλου Rouqueville, ὁ ὁποῖος τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἤτο πρόξενος εἰς τὰς Πάτρας: «Ὅταν ἐκρότησε τὸ ἑλληνικὸν πυροβόλον, γράφει οὗτος, «οἱ κάτοικοι τῶν κοιλάδων τοῦ Ἀλφειοῦ ἄθροοι προσέρχονται εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ σήμαντρα συνεχῶς ἤχου. Οἱ ἱερεῖς ποιοῦνται λιτανείας καὶ σύρουν κατόπιν αὐτῶν τοὺς λαοὺς. Τονίζουσι τὸν ψαλμόν, ἐκζητοῦντες παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἵνα διασκορπίσῃ τοὺς βαρβάρους καὶ ἀπονεύμῃ τὰς δάφνας τῆς νίκης εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ. Αἱ γυναῖκες ἀναρτοῦν τοὺς νυμφικοὺς αὐτῶν στεφάνους ἐπὶ τῆς εἰκόνας τῆς Παρθένου... Οἱ γέροντες γονυπετεῖς προσεύχονται...». Ὡς ἐγεγῆριον σάλπισμα χρησιμοποιοῦν τὸν ψαλμικὸν στίχον: «Ἀναστήτω,

ΤΟ Α' ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ*

Β'

Β'. Συνεδρία.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἔλαβε χώραν ἡ β' συνεδρία. Εἰσηγητὴς κατ' αὐτὴν ἦτο ὁ ἀρχιμ. Αἰμιλιανὸς Βαφείδης, Ἡγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Μεταμορφώσεως Μετεώρων, με θέμα: «Μέσα ἀνακαινίσεως καὶ ἀναβιώσεως τοῦ Μοναστικοῦ ιδεώδους».

Ἡ εἰσηγήσις τοῦ π. Αἰμιλιανοῦ, καρπὸς τῆς προσωπικῆς του βιωματικῆς ἐμπειρίας, τῶν κόπων καὶ θυσιῶν του διὰ τὸν Μοναχισμόν, ἦτο λίαν ἐνδιαφέρουσα. Ἀνεπτύχθη δὲ ὑπὸ τὸ ἐξῆς σχεδιάγραμμα: 1. «Ὁρθὴ διαπαιδαγώγησις τῆς θρησκευοῦσης νεότητος καὶ ἱδρυσις ὅλων νέων Μοναστικῶν Ἀδελφοτήτων. 2. Κατανόησις τοῦ ἰδιοτύπου ἀσκητικοῦ καὶ ἡσυχαστικοῦ πνεύματος τοῦ ὀρθοδόξου Μοναχισμοῦ, ἀναγνωρισθέντος καὶ οἰκειοποιηθέντος ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῶν Συνόδων καὶ τῆς ὅλης πράξεως αὐτῆς. 3. Ἀναγνώρισις ὑπὸ τοῦ Μοναχοῦ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ὡς πνευματικοῦ προστάτου τῆς Μονῆς, κατὰ τοὺς Ἱ. Κανόνας. Ὑποταγὴ εἰς αὐτὸν καί, παραλλήλως, ὕψωσις τοῦ κύρους τοῦ Ἡγουμένου. 4.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 163 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7-8 τεύχους.

ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτὸν» (Ψαλμ. ξζ', 2).

* * *

Ὁ στενὸς σύνδεσμος Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τὸν ὁποῖον ὑπέμνησεν ὁ παρὼν λόγος, ἐπιβάλλει εἰς ἡμᾶς ὀρισμένας ὑποχρεώσεις τὸσον ἔναντι τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅσον καὶ ἔναντι τοῦ Ἑθνους.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, τῆς ὁποίας τὸν διὰ τῶν αἰώνων θρίαμβον ἐορτάζομεν σήμερον, πρέπει ἀφ' ἑνὸς νὰ διατηρῶμεν ἀπαραχάρακτον καὶ ἀνόθευτον τὸ αἰώνιον αὐτῆς περιεχόμενον καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ μὴ ἐπιβραδύνωμεν τὴν ἀνακαινιστικὴν αὐτῆς πορείαν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ νὰ μὴ γινώμεθα νεκροθάπται τῆς ζωτικότητος τοῦ ὀρθοδόξου πνεύματος, ἐγκλείοντες αὐτὸ εἰς μίαν προθήκην μουσείου ἢ εἰς τὸ φέρετρον τῆς στατικῆς ἀκνησίας καὶ ἀδιαφορίας διὰ τὰς σημερινὰς ζωτικὰς πνευματικὰς ἀνάγκας καὶ τὰ φλέγοντα πνευματικὰ προβλήματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις ἡμῶν ἔναντι τοῦ Ἑθνους, διὰ νὰ ἀξιοποιήσωμεν τὴν ἐθνικὴν

δυνατότητος προσαρμογῶν κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν Κανόνων τῆ συμφώνῳ γνώμῃ τοῦ Ἐπισκόπου. 5. Ρυθμισίς δυνατοτήτων καὶ κανονισμὸς τρόπου ἱεραποστολικῆς δράσεως τῶν μοναχῶν. 6. Ἀναζητήσις καταλλήλων προσώπων, τὰ ὅποια θὰ ἀναλάβουν τὸ ἔργον τῆς ἐπανδρώσεως καὶ ἀναβιώσεως τῶν Μονῶν».

Ἀναπτύσσων ὁ εἰσηγητὴς τὸ θέμα του ἐτόνισεν ὅτι οἱ μοναχοὶ θὰ πρέπει νὰ ἀφεθοῦν εἰς τὴν ἡσυχίαν των, διὰ νὰ συνεχίσουν με τὰς δυνάμεις των καὶ τὰς γνώσεις πὺ ἔχουν, νὰ λατρεύουν τὸν Θεόν, ὅσον δυνατόν. Θὰ ἦτο δυνατόν—παρητήρησε—νὰ καρποφορήσῃ μία συμπαράστασις τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ «κατὰ τὰς συνθήκας, τὰς δυνατότητας καὶ τὴν νοοτροπίαν ἐκάστης Ἀδελφότητος ἢ ἀδελφοῦ: Μία συμπαράστασις εἰς τὴν ὀρισμένην προσπάθειαν τῆς α' ἢ β' Ἀδελφότητος. Χωρὶς με αὐτὸ νὰ θέλωμε τὴν ἐναρμόνισιν τῶν πάντων πρὸς τὴν ἰδικὴν μας σκέψιν, χωρὶς νὰ περιορίσωμεν τοὺς μοναχοὺς τὸσον, ὥστε νὰ χάσουν τὴν ἡσυχίαν των, νὰ πικραθοῦν καὶ νὰ σταματήσουν». Συνεχίζων ὁ ὁμιλητὴς ἐτόνισεν ὅτι ἀπαιτεῖται ἐξ ἄλλου καὶ «μία προσπάθεια δημιουργίας ὅλων νέων Ἀδελφοτήτων, ἀπαρτιζομένων ἐκ νέων ἀσχηματίστων καὶ ἀνεπηρεάστων ἀνθρώπων ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν ἱκανῶν προσώπων, ἐὰν εἶναι δυνατόν νὰ

ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν ἀπεκτήσαμεν με τόσας αἱματηρὰς θυσίας, πρέπει νὰ ἔχωμεν ὡς χρυσοῦν ἀντίκρυσμα αὐτῆς μέσα εἰς τὴν τράπεζαν τῶν καρδιῶν μας τὴν πνευματικὴν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν χαρίζει ὁ Χριστός: «Ἐὰν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσσεσθε» (Ἰωάν. η', 36). Δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν τὴν ἐθνικὴν ἐλευθερίαν ὡς «ἐπικάλυμμα τῆς κακίας» (Α' Πέτρ. β', 16) καὶ τοῦ πρακτικοῦ ὕλισμοῦ, ἀλλ' ὡς μέσον κατακτήσεως ὀλονέν καὶ ὑψηλοτέρων κορυφῶν εἰς τὸ φωτεινὸν βασιλεῖον τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως.

Εἶθε ὁ Κύριος, διὰ τῶν εὐχῶν τῶν εὐλογούντων καὶ ἀγιαζόντων ἡμᾶς σήμερον Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου καὶ λοιπῶν Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν, νὰ χαρίξῃ εἰς ἡμᾶς τὴν συναίσθησιν, ὅτι «οὐ τὸ Πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία» (Β' Κορ. γ', 17), διὰ νὰ ἀντηχοῦν πάντοτε εἰς τὰ ὅρα τῆς ψυχῆς μας οἱ λόγοι τοῦ Ἀπ. Παύλου: «Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ἣ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε» (Γαλ. ε', 1).

Γένοιτο!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

εὐρεθοῦν τοιαῦτα». Καὶ ἐτόνισεν ὅτι «ἡ ὀρθή, ὑγιής, ἐλευθέρη καὶ ἀβίαστος οὐχὶ δὲ μονομερής, πατερική πάντως καὶ θεολογική καὶ λειτουργική ἀγωγή τῆς νεότητος, θὰ δώσῃ λίαν εὐχερῶς καὶ συντόμως νέον αἴμα ἱκανὸν νὰ ἐνσαρκώσῃ μετ' ὀλίγον τὰς ἐλπίδας μας». Παρεδέχθη εἰς τὴν συνέχειαν ὁ π. Αἰμιλιανὸς ὅτι τὸ κοσμικὸν φρόνημα δυσχεραίνει τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Μοναστικοῦ ιδεώδους καὶ ὑπεγράμμισεν ὅτι «ὑπάρχει καὶ μία διάχυτος ἀντίληψις περὶ τοῦ Μοναχισμοῦ παρὰ τοῖς χριστιανοῖς, ἡ ὁποία τὸν ἀδικεῖ ἐπιζητώντας νὰ τοῦ ἀποδώσῃ καὶ τὸν περικοσμήσῃ μὲ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα τοῦ ἀφαιροῦν τὴν ἀπλότητα, τὴν γνησιότητα, τὴν οὐράνιον ἐλευστικότητα καὶ τὴν πατερικὴν εἰκόνα». Καὶ συνέχισεν: «Μακρὰ περίοδος παρακμῆς τοῦ Μοναχισμοῦ καὶ ἐπίδρασις ἀνθρωποκεντρικῶν ρευμάτων ἐπέφερον βαθεῖαν ἀλλοίωσιν εἰς τὴν συνείδησιν τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κατανόησιν τοῦ Μοναχισμοῦ. Οὕτω προσφορὰ ἐνὸς μόνου κηρύγματος σήμερον μιᾶς χριστιανικῆς ὁμάδος, ἐκτιμᾶται περισσότερον ἀπὸ τις χίλιες νύκτες τοῦ Σεραφεῖμ τοῦ Σάραφ». Καὶ λυπούμεθα, εἶπεν, ὅταν κάποιος νέος ἀντὶ τοῦ κοινωνικοῦ στίβου προτιμῆσῃ τὸν μονήρη βίον. «Διὰ ταῦτα, προϋπόθεσις ἀνακαινίσεως καὶ ἀναβιώσεως τοῦ Μοναστικοῦ ιδεώδους εἶναι ὁ τόνισμός ὑπὸ τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας εἰς τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ὑπ' αὐτῶν ἀναγνώρισις τῆς σημασίας καὶ τῆς ἀξίας τοῦ Μοναχισμοῦ, ὡς ἐνσαρκώσεως τοῦ εὐαγγελικοῦ ιδεώδους τῆς ἡσυχίας, τῆς καθάρσεως καὶ τῆς θεώσεως».

Εἰς τὴν συνέχειαν ἔθιξεν ὁ ἀμιλητὴς τὸ λεπτόν θέμα τῶν σχέσεων Ἐπισκόπου καὶ Μοναχοῦ καὶ ὑπερημύνη τῆς ὑπὸ τῆς Μοναστικῆς παραδόσεως μαρτυρουμένης αὐτοτελείας τῶν Μονῶν. Ἐτόνισεν ἀκόμη τὴν ἀνάγκην συνδέσεως τοῦ Μοναχισμοῦ μὲ τὴν ἱεραποστολήν, καὶ περαινῶν ὑπεγράμμισε τὴν μεγάλην ἀλήθειαν ὅτι, ὅπου καὶ ὅποτε ἐπετεύχθη ἡ ἀναβίωσις καὶ καλλιέργεια τοῦ Μοναχικοῦ ιδεώδους, τοῦτο ἐγένετο χάρις εἰς τὴν συσπείρωσιν ὑποτακτικῶν πέριξ ἐνὸς πνευματικοῦ προσώπου, τοῦ Ἀββᾶ. Ἐὰν δὲ καὶ σήμερον ἀποκτήσωμεν τοιοῦτους Γέροντας, οὗτοι θὰ δυνηθοῦν νὰ προσελκύσουν νέους μοναχοὺς καὶ νὰ χαρίσουν νέα στελέχη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἀρχιμ. Νεκτάριος Μαρμαρινὸς ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς δημιουργίας Σχολῆς Δοκίμων Μοναχῶν, ὥστε οἱ νέοι μοναχοὶ νὰ ἔχουν ἐνιαίαν κατεύθυνσιν, καὶ ὑπὲρ τῆς συστηματικοποιήσεως τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἐντὸς τῶν Ἱ. Μονῶν, τῆς μελέτης τῶν Ἀγ. Γραφῶν καὶ τῆς ἐντόνου μυστηριακῆς ζωῆς, ἐν τῇ πεποιθῆσει ὅτι διὰ τῶν μέσων τούτων θὰ ἀναβιώσῃ ὁ Μοναχισμὸς μας.

Ὁ Μοναχὸς π. Χρυσόστομος Σπύρου, θεολόγος ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Τριάδος Ἰδρας, ἐτόνισεν ἐν συνεχείᾳ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναπαλαιώσεως τοῦ Μοναχισμοῦ πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀνακαινίσεώς του. «Νὰ ἐπιστρέψωμεν, εἶπεν, εἰς τοὺς Πατέρας καὶ Καθηγητὰς τοῦ Μοναχισμοῦ» καὶ νὰ κυττάξωμεν νὰ ἐνσαρκώσωμεν τὸ πνεῦμα ἐκείνων. Νὰ μὴ δημιουργῶμεν Μοναχισμὸν τῆς ἀρεσκείας μας. Καὶ κατὰ τὸ

πνεῦμα τῆς παλαιᾶς ἀρχαιότητος νὰ ρυθμισθοῦν αἱ σχέσεις Ἐπισκόπου καὶ Μοναχοῦ. Ὁ ἡγούμενος νὰ γίνῃ ὁ πατὴρ καὶ ὄχι ὁ διαχειριστὴς τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας. Οἱ μοναχοὶ νὰ παύσονται νὰ ἀσχολοῦνται μὲ πολλὰς ἀγροτικὰς ἐργασίας καὶ νυχθημέρους μερίμνας, καὶ ἡ Μονὴ νὰ παύσῃ νὰ δίδῃ τὴν ἐντύπωσιν «ἀγροτικοῦ συγκροτήματος», διότι τοιοῦτοτρόπως καταντᾷ τὸ κύριον ἔργον τῶν μοναχῶν, ἦτοι ἡ συνεχῆς λατρεία τοῦ Θεοῦ, νὰ γίνεται πάρεργον. Συνεχίζων ὁ μοναχὸς π. Χρυσόστομος ἐτάχθη κατὰ τῆς κοινωνικῆς δράσεως τῶν μοναχῶν καὶ ὑπερημύνη τῆς καθαρῶς ἡσυχαστικῆς καὶ μυστικιστικῆς μορφῆς τοῦ Μοναχισμοῦ, συμφώνως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἁγίου Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου.

Ὁ ἀρχιμ. Παῦλος Νικηταρᾶς, Προηγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν Πάτρῳ, λαβὼν ἐν συνεχείᾳ τὸν λόγον, καὶ ἀπηχῶν, ὡς εἶπε, τὸ πνεῦμα τοῦ ἀειμνήστου Γέροντός του π. Ἀμφιλοχίου, ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς κοινωνικῆς δραστηριότητος τῶν Ἱ. Μονῶν, ἥτις ἀποτελεῖ ἀπαιτήσιν τῆς ἐποχῆς μας καὶ ἐτόνισεν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς πνευματικῆς καλλιέργειας ἐνὸς ἐκάστου μοναχοῦ, τὴν δημιουργίαν μοναστικῶν προσωπικότητων, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀκτινοβολοῦν καὶ θὰ ἐκλύουν θεοφιλεῖς ψυχὰς πρὸς τὰς Ἱ. Μονάς.

Εἰς τὴν συνέχειαν ὁ λόγος ἐδόθη εἰς τὸν ἀρχιμ. Δαμασκηνὸν Κατρακούλην, ἰδρυτὴν καὶ πνευματικὸν τῆς περιφήμου γυναικείας Ἱ. Μονῆς τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Μακρυνοῦ παρὰ τὰ Μέγαρα, ὅστις εἶπεν ὅτι, ἐὰν ἡμεῖς καλλιεργήσωμεν τὰς ψυχὰς μας καὶ τὰς ψυχὰς, τὰς ὁποίας μᾶς παρουσιάζει ὁ Θεός, θὰ δημιουργηθῇ τὸ κατάλληλον ἔδαφος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν μοναστικῶν κλίσεων.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς κ. Νικὸς Δημόσιος εἶπεν ὅτι ἐνῶ ὅλοι ἐκκινουμέν ἀπὸ τὴν αὐτὴν προϋπόθεσιν, ἥτοι τὴν ἀγάπην μας διὰ τὸν Μοναχισμὸν, ἐν τούτοις αἱ ἀπόψεις μας εἶναι ὀλίγον ἀντίθετοι. Εἰδικότερον ὑπεστηρίχθη ἡ ἀποψις τῆς παροχῆς περισσοτέρας ἐλευθερίας εἰς τὰς Μονάς. «Ὅμως εἶναι ἐνδεχόμενον ἡ ἐλευθερία αὐτὴ νὰ βλάψῃ. Ὑπεστηρίχθη ἀκόμη ἡ ἀποψις τῆς ἐξυψώσεως τοῦ κύρους τοῦ Ἠγουμένου. «Ὅμως ὑπάρχουν περιπτώσεις Ἠγουμένων, οἱ ὁποῖοι ἐζημίωσαν τὰ μοναστήρια. Πάντως ἐκεῖνο ποὺ εἶναι βέβαιον, εἶναι ὅτι ὁ Μοναχισμὸς νοσεῖ. Διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν κάθαρσιν καὶ ἐξυγιάνσιν τοῦ ἀσθενοῦς σώματός του. Καὶ ἀπὸ τὴν περισσοτέραν ἐκκλησιαστικοποίησίν του. Ἀναφερόμενος ὁ Σεβ. εἰς τὸ θέμα τοῦ Ἠγουμένου παρετήρησεν ὅτι ἐνῶ ὁ Ἠγούμενος ζητεῖ ὑπακοήν, ὁ ἴδιος δὲν ἀσκειῖται εἰς ὑπακοήν (ἀπομένως πρέπει νὰ εἶναι ἐνσωματωμένος εἰς τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας διὰ νὰ ἀσκήται εἰς τὴν ὑπακοήν). Καταλήγων δ' ἐτόνισεν ὅτι «τὸ μοναστήρι εἶναι πρόβλημα ἀνθρώπων. Ἐὰν ὑπάρξῃ μία φωτεινὴ προσωπικότης, ἕνας πεφωτισμένος Γέροντας, τότε συγκεντρώνονται γύρω του οἱ Μοναχοί».

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 1532
 Διεκπ. 740 } Ἀθήνησι τῆ 5-3-1971

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1816

Π ρ ὶ ς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ὡς τυγχάνει ὑμῖν γνωστόν, τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν διὰ τοῦ τμήματος αὐτοῦ τῆς Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας παρέχει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὰς Ἐκκλησίας-Μέλη αὐτοῦ νὰ ἐφαρμόσωσι μεταξὺ των τὸ σύστημα τῆς «λογίας».

Αἱ Ἐκκλησίαι, αἱ Ἐπιτροπαὶ Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας ἢ ἄλλαι οἰκουμενικαὶ ὁργανώσεις ἐπὶ ἐθνικοῦ ἢ περιφερειακοῦ ἐπιπέδου καταρτίζουσι καὶ ὑποβάλλουσι προγράμματα πρὸς ἐνίσχυσιν ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν. Τοιαῦτα προγράμματα δύνανται νὰ ἀναφέρονται εἰς τὴν ἀνάγκην μιᾶς Ἐκκλησίας, ὅπως ἐνίσχυσή τὴν ζωὴν καὶ χριστιανικὴν μαρτυρίαν αὐτῆς ἢ προσορίζονται νὰ ἀναπτύξωσι τὴν Κοινωνικὴν Διακονίαν μιᾶς Ἐκκλησίας ἐντὸς τοῦ κόσμου. Τὰ προγράμματα ταῦτα ὑποβάλλονται διὰ τῆς τοπικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀλληλοβοηθείας πρὸς τὸ τμήμα Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας τοῦ Π.Σ.Ε. πρὸς τελικὴν ἐγκρίσιν. Τὸ τμήμα τοῦτο ἐξετάζει προσεκτικῶς τὰ προγράμ-

ματα καί, ἐφ' ὅσον τύχῃσι τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ, ἀναζητεῖ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν αὐτῶν ἐκ μέρους τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον Ἐκκλησιῶν καὶ οἰκουμενικῶν φιλοθροπικῶν ὁργανώσεων. Ἡ διαδικασία αὕτη ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς ἀποτελεῖ τὸ γνωστόν πλέον «Project System» τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν.

Ἐν τῷ πλαισίῳ ἀναδιοργανώσεως τοῦ Τμήματος Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας τοῦ Π.Σ.Ε. καὶ ἐν ὄψει προφανῶς, τῶν οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζει τοῦτο ἐσχάτως, ἀπεστάλη ἡμῖν παρὰ τοῦ Π.Σ.Ε. ἐγκύκλιος, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 19-1-1971, διὰ τῆς ὁποίας γνωστοποιεῖται εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Ἀλληλοβοηθείας καὶ τὰς Ἐκκλησίας-Μέλη αἱ νέαι ἀρχαί, αἵτινες θὰ διέπωσι τοῦ λοιποῦ τὸ πρόγραμμα, τὰ τῆς διαδικασίας ὑποβολῆς, ὡς καὶ τὸ ἀνώτατον χρηματικὸν ὕψος αἰτήματος κατ' ἔτος καὶ Ἐκκλησίαν. Μετὰφρασις τῆς ἐγκυκλίου ταύτης ἐπισυνάπτεται τῇ παρούσῃ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προμηνημονευθειῶν ἀρχῶν διακρίνονται δύο κατηγορίαι προγραμμάτων:

1. Προγράμματα προτεραιότητος βαθμοῦ α', διὰ τὰ ὁποῖα ὁρίζεται δι' ἑκάστην Ἐκκλησίαν τὸ ὕψιστον ἐτήσιον χρηματικὸν ποσὸν αἰτήματος. Διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος ὁρίσθη τοῦτο εἰς τὸ ποσὸν τῶν 70.000 δολλαρίων. Τὸ σύνολον τῶν αἰτημάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ὡς ἄνω ποσόν.

Τὰ προγράμματα τῆς κατηγορίας ταύτης ὑποβάλ-

Ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς «ἐκκλησιαστικοποιήσεως» τοῦ Μοναχισμοῦ ὁμιλῶν ἐν συνεχείᾳ ὁ π. Βασίλειος Γοντικᾶκης, ἐξ Ἁγίου Ὄρους, παρετήρησεν ὅτι κακῶς γίνεται ὁ διαχωρισμὸς μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Μοναχισμοῦ. Καὶ τοῦτο, διότι ὁ Μοναχισμὸς εἶναι ἡ Ἐκκλησία, εἶναι τὸ ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας, «εἶναι οἱ ἐνδοκρινεῖς ἀδένες τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας, πού δὲν φαίνονται μὲν, ἔχουν ὅμως σκοπὸν ὄχι νὰ δράσωσι, ἀλλὰ νὰ χύσωσι ἕνα ἐλαχιστότατον ὕγρον, τὸ ὁποῖον ρυθμίζει μυστικὰ καὶ ἀναμφίβολα τὴν ὅλην αὐξήσιν καὶ τὴν ἰσορροπίαν τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας». Ἀποκρούων δὲ τὸν ὄρον «ἐκκλησιαστικοποιήσις τοῦ Μοναχισμοῦ» ἐτόνισεν, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ μία ἐκκλησιαστικοποιήσις ὅλων μας, διότι «πᾶς πιστὸς βεβαπτισμένος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι μία Ἐκκλησία», διὰ τοῦτο καὶ πρέπει νὰ «ἐκκλησιαστικοποιηθῶμε καὶ νὰ ἀποκτήσωμε ὁ καθένας Τριαδικὴν καὶ Ἐκκλησιαστικὴν συνείδησιν». Τέλος, ἐπὶ τῆς διατυπωθείσης ἀπόψεως περὶ τῆς μὴ ὑπακοῆς τοῦ Ἡγουμένου εἰς ἀνώτερόν τινα, ὁ π. Βασίλειος

παρετήρησεν ὅτι «τὸ λειτούργημα τῆς Ἡγουμενίας, ὅταν ἀσκήται, ὅπως πρέπει, εἶναι ἕνας πραγματικὸς σταυρὸς, πού δὲν συγκρίνεται μὲ καμμίαν ὑπακοήν».

Συμπληρωθείσης εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ὥρας, ἔληξε καὶ ἡ ἀπογευματινὴ συνεδρία τῆς πρώτης ἡμέρας, καταλιποῦσα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν συνέδρων ἱκανὴν πνευματικὴν οἰκοδομὴν καὶ ὠφέλειαν. Τὸ σήμαντρον τῆς Μονῆς συνεκέντρωσε μετ' ὀλίγον ἅπαντας εἰς τὸν Ναόν, ἐνθα ἐτελέσθη ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ. Πρὸς τὸν Κύριον ὑψώθησαν αἱ καρδίαι ὅλων, θερμῶς ἱκετευόντων Αὐτόν, ὅπως ἐπιβλέψῃ ἐν ἰλέῳ ὄμματι Αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄλλοτε ἐνδοξον καὶ νῦν ὑπὸ κρίσεως μαστιζόμενον ὀρθόδοξον Μοναχισμόν μας...

Μετὰ τὸ κοινὸν δεῖπνον, παρατεθὲν εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Μονῆς ἐν ἀτμοσφαιρᾷ ἀγάπης ἐν Χριστῷ, ἡ ἐπακολουθήσασα Ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου ἐπεσφράγισε τὴν καρποφόρον πρώτην ἡμέραν τοῦ Συνεδρίου.

(Συνεχίζεται) Ἀρχιμ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ ΚΑΡΟΥΣΟΣ

λονται κατὰ σειρὰν προτεραιότητος, τὸ δὲ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν ἐλπίζει πάντοτε, ὅτι θὰ καταστῇ δυνατὴ καὶ ἡ κατὰ τὴν αὐτὴν σειρὰν χρηματοδότησις ἐκ μέρους τῶν δωρητῶν, πρὸς οὓς ἀπευθύνει παράκλησιν, ὅπως καταβάλλωσι ἰδιαίτερας προσπάθειας, ὥστε νὰ τηρηθῇ ἡ ὑπὸ τῶν αἰτούντων ὑποδεικνυμένη προτεραιότης.

2. Προγράμματα προτεραιότητος βαθμοῦ β', διὰ τὰ ὁποῖα δὲν καθορίζεται τὸ ἀνώτατον ἐπιτρεπτὸν χρηματικὸν ὕψος καὶ τὰ ὁποῖα προτείνονται ὁμοίως πρὸς τοὺς δωρητὰς δι' ἐνίσχυσιν. Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι τὸ Π.Σ.Ε. δὲν ἀναλαμβάνει ἴσην εὐθύνην, ὡς καὶ διὰ τὴν πρώτην κατηγορίαν, διὰ τὴν ἐξεύρεσιν χρημάτων πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν προγραμμάτων αὐτῶν, ἐν τούτοις ὁμοῦς ἐλπίζει, ὅτι πολλὰ ἐξ αὐτῶν θὰ χρηματοδοτηθῶσι.

Κατόπι τῶν ἀνωτέρω, τὸ Τμήμα Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας τοῦ Π.Σ.Ε. ἐκάλεσε τὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν Ἀλληλοβοηθείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἵνα ἐπανεξετάζουσα τὰ παλαιὰ καὶ νέα αὐτῆς αἰτήματα πρὸς τὸ Π.Σ.Ε., κατατάξῃ αὐτὰ εἰς μίαν τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν.

Ὅθεν, ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τὰ πρόσθεν ἀνακοινῶσα ὑμῖν πρὸς ἐνημέρωσιν, γνωρίζει πρὸς τοὺς, ὅτι ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀλληλοβοηθείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἤρξατο ἡ σχετικὴ μελέτη ἀνακατατάξεως τοῦ συνόλου προγραμμάτων-αἰτημάτων πρὸς τὸ Π.Σ.Ε.

† Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώλυμος, Πρόεδρος

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Γεώργιος

† Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος

† Ὁ Ἰωαννίνων Σεραφεῖμ

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης Διονύσιος

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὔρουτανίας Δαμασκηνός

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέξης Στυλιανός

† Ὁ Κίτρους Βαρνάβας

† Ὁ Ξάνθης Ἀντώνιος

† Ὁ Λιδυμοτείχου καὶ Ὁρρεσιάδος Κων/τῖνος

† Ὁ Κασσανδρείας Συνέσιος

† Ὁ Νικαίας Γεώργιος

Ὁ Ἀρχιγραμματεῦον

Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΔΙΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Ἀγαπητοὶ συνάδελφοι,

Ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἀπασχολεῖται ἐντόνως τὸ τμήμα Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας μετὰ τὴν λύσιν τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα προκύπτουν κατὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἐτησίου καταλόγου αἰτημάτων.

Γνωρίζομεν καλῶς τὰ ἐξῆς:

— Ὅτι τὸ σύστημα τῶν προγραμμάτων Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας εἶναι ἀπλῶς ἐν μέσον, διὰ τοῦ ὁποῖου δύνανται αἱ Ἐκκλησίαι νὰ μοιράζωνται τὰ οἰκονομικὰ ἀγαθὰ τῶν ἐν οἰκουμένην συναδελφότητι.

— Ὅτι τελικῶς, μόνον ἐν μικρὸν ποσοστὸν τῆς συνολικῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, ἡ ὁποία πραγματοποιεῖται μεταξὺ Ἐκκλησιῶν, Ἱεραποστολικῶν σωμάτων καὶ φιλανθρωπικῶν ὁργανώσεων, διατίθεται διὰ μέσου τοῦ προγράμματος Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας, Προσφύγων καὶ Παγκοσμίου Διακονίας τοῦ Π.Σ.Ε.

— Ὅτι τὰ αἰτήματα εἶναι κατὰ πολὺ ὑψηλότερα τῶν ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ καταλόγου τῶν Προγραμμάτων διαθέσιμων ποσῶν, εἰς τρόπον ὥστε συχνάκις σημαντικὰ προγράμματα νὰ παραμένουν ἀκόλυπτα. (κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ κάλυψις ἐκυμάνθη μεταξὺ 60 καὶ 90% τῶν συνολικῶν ἀναγκῶν).

— Ὅτι αἱ ἀποφάσεις μετὰ τὴν προτεραιότητα δὲν λαμβάνονται πάντοτε ὑπὸ ἐθνικῶν πρῖσμα, ἀλλὰ τὴν προτεραιότητα λαμβάνουν ὅσοι κατορθώσουν νὰ εὑρουν εἴσοδον εἰς τὰς πηγὰς.

— Ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ ἐπῆλθε μία οὐσιαστικὴ μεταβολὴ εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν συμμετεχόντων εἰς τὸ Πρόγραμμα καὶ διὰ μέσου τοῦ Προγράμματος Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας, Παγκοσμίου Διακονίας καὶ Προσφύγων ἀναζητεῖται σοβαρῶς ὁ εἰλικρινὴς διάλογος καὶ ἡ γνησία συνεργασία.

Αἱ Ἐπιτροπαὶ τῶν τμημάτων «Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας, Προσφύγων καὶ Παγκοσμίου Διακονίας» καὶ «Παγκοσμίου Ἱεραποστολῆς καὶ Εὐαγγελισμοῦ», συνειδητοποιήσασι τὴν ἀνάγκην προσαρμογῆς τῶν διαδικασιῶν πρὸς τὰς μεταβληθείσας συνθήκας, ἀπεφάσισαν τὴν ῥιζικὴν ἀναθεώρησιν τοῦ συστήματος Προγραμμάτων Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας.

Αἱ βασικαὶ ἀρχαί, αἱ ὁποῖαι διέπουν τὴν ἀναθεώρησιν ταύτην, εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

— Πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ ἡ ἀρμοδιότης καὶ ὑπευθυνότης τῶν κατὰ τόπους Ἱηρησιῶν, ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς καταστρώσεως μιᾶς γενικωτέρας στρατηγικῆς — πλαισίου, τοῦ καθορισμοῦ τῶν προτεραιοτήτων καὶ τῆς ἐξετάσεως τῶν προγραμμάτων.

— Πρέπει νὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ κατὰ τόπους καθορισθεῖσαι προτεραιότητες καὶ νὰ δοθῇ μία

ἐγγύησις, ὅτι θὰ συγκεντρωθοῦν, εἰ δυνατόν, 90-100% τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς κάλυψιν ποσῶν διὰ τιαυτὰ προγράμματα προτεραιότητος.

— Πρέπει νὰ τύχη ἐπεξεργασίας ἐν γενικῶς ἀποδεκτὸν σύστημα, ἐξασφαλίζον τὴν ἀμερόληπτον καὶ δικαίαν μεταξὺ τῶν Χωρῶν κατανομήν τῶν οἰκονομικῶν πόρων, διὰ τοῦ καθορισμοῦ ἀνωτάτων κατὰ Χώραν ὁρίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων θὰ κυμαίνωνται τὰ αἰτήματα καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς βεβαλιστικῆς ἐκτιμήσεως καὶ τοῦ συσχετισμοῦ τῶν προβλεπομένων διαθεσίμων πόρων καὶ τῶν ἐκάστοτε ἀναγκῶν τῆς Χώρας ταύτης.

Θὰ πρέπει ἐκ παραλλήλου νὰ ἐνισχυθῇ καὶ ἐπεκταθῇ ὁ ρόλος τοῦ τμήματος ὡς διαμεσολαβητικοῦ κέντρου. Τὸ τμήμα Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας σχεδιάζει νὰ λάβῃ περισσότερον ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν διοργανώσιν ἐπαφῶν καὶ ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων μεταξὺ ἐκπροσώπων τῶν Μελῶν-Ἐκκλησιῶν ἐπὶ περιφερειακοῦ καὶ ἐθνικοῦ ἐπιπέδου.

Ὡς πρῶτον βῆμα πρὸς ριζικὴν ἀναθεώρησιν τοῦ συστήματος προγραμμάτων, ἀπεφάσισε τὸ Τμήμα Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας κ.λ.π. νὰ μεταβάλλῃ τὴν διαδικασίαν ἀναγραφῆς εἰς τὸν κατάλογον τῶν προγραμμάτων-αἰτημάτων διὰ τὸ ἔτος 1972. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπρογραμματίσθησαν τὰ ἑξῆς μέτρα:

1. Εἰς τὸν κατάλογον αἰτημάτων διὰ τὸ 1972 τὰ διάφορα προγράμματα θὰ ἀναγραφοῦν ταξινομημένα εἰς δύο κατηγορίας:

Κατηγορία 1. Προγράμματα προτεραιότητος οἰασδήποτε μορφῆς καὶ φύσεως, ἐπιλεγέντα ἐκ μέρους τῆς αἰτουσῆς Χώρας καὶ διὰ τὰ ὅποια τὸ τμήμα Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας θὰ ἀναζητήσῃ τὰ μέσα πρὸς κάλυψιν κατὰ 90-100%.

Κατηγορία 2. Προγράμματα οἰουδήποτε εἶδους καὶ φύσεως, ἐρχόμενα εἰς δευτέραν μοῖραν ἀπὸ πλευρᾶς προτεραιότητος, συμφώνως πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς τῆς αἰτουσῆς Ἐκκλησίας. Τὸ τμήμα ἀναγράφει καὶ ταῦτα εἰς τὸν κατάλογον προγραμμάτων καὶ καταβάλλει προσπάθειας νὰ ἐλύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν δωρητῶν δι' αὐτά.

2. Διὰ τὰ προγράμματα τῆς πρώτης κατηγορίας θὰ καθορισθοῦν ἀνώτατα χρηματικὰ ὕψη καὶ διὰ πάσας τὰς Χώρας. Μολονότι, διὰ τὰ προγράμματα τῆς 2ας κατηγορίας δὲν εἶναι ἀπαραίτητοι τοιοῦτοι περιορισμοί, τὸ τμήμα Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας ἀναμένει, ὅτι αἱ τοπικαὶ Ἐπιτροπαὶ Ἀλληλοβοηθείας θὰ καταβάλλουν προσπάθειας πρὸς μίαν ἰσόρροπον, βεβαλιστικὴν καὶ δικαίαν σύνθεσιν τοῦ καταλόγου αἰτημάτων.

Ἀναγνωρίζεται, ὅτι πιθανῶς τὰ καθορισθέντα ἀνώτατα ὕψη θὰ μεταβληθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποκτηθησομένης πείρας. Ἐν τούτοις διὰ νὰ εἰσαχθῇ καὶ ἐφαρμοσθῇ τὸ νέον αὐτὸ σύστημα, προτείνει ἡ Ἐπιτροπὴ κατ' ἀρχὴν τὸ ἀνώτατον δυνατόν ὕψος αἰτημάτων δι' ἐκάστην Χώραν.

3. Πάντα τὰ προγράμματα-αἰτήματα διὰ τὸ 1972 πρέπει νὰ ὑποβληθοῦν μέχρι 1ην Ἀπριλίου 1971 μετὰ τὴν σαφῆ ἔνδειξιν διὰ τὴν κατάταξιν αὐτῶν εἰς τὴν κατηγορίαν 1 ἢ 2, ὑπολογιζομένων πάντοτε, τὸσον τῶν προγραμμάτων τοῦ 1971, τὰ ὅποια πρόκειται νὰ συμπεριληφθοῦν ἐκ νέου εἰς τὸν κατάλογον τοῦ 1972, ὅσον καὶ τοῦ καθορισθέντος ἀνωτάτου ὕψους αἰτημάτων.

4. Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1971 πρόκειται νὰ συνέλθῃ εἰς Γενεύην ἡ Ἐπιτροπὴ Προγραμμάτων τοῦ Τμήματος Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας. Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἐργασθῇ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ εἰς τρεῖς τομεῖς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν πρέπει νὰ αὐξηθῇ κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα μίαν ἀνάλογον προσήκουσαν ἀντιπροσώπευσιν τῶν περιφερειῶν καὶ δωρητριῶν Ὁργανώσεων. Ἀπὸ τὰς κατὰ τομεῖς ομάδας ἐργασίας θὰ ζητηθῇ νὰ ἐπιτελέσουν τὸ ἔργον τῆς μέχρι τοῦδε Ἐπιτροπῆς διὰ τὰ Προγράμματα, καὶ συγκεκριμένως:

— Νὰ ἐπανεξετάσουν τὴν κατὰ τομεῖς στρατηγικὴν.

— Νὰ μελετήσουν τὰ ἤδη συμπεριληφθέντα καὶ μέλλοντα νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τὸν κατάλογον αἰτημάτων Προγραμμάτων.

— Νὰ προγραμματίσουν τιαυτὰς τοπικὰς καὶ περιφερειακὰς δομὰς, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπιτρέπουν εἰς τὰς Ἐκκλησίας νὰ ἐποπτεύουν τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν αἰτημάτων ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς περιφερειακῶς ἐφαρμοζομένης στρατηγικῆς.

Ἀντιλαμβανόμεθα πλήρως, ὅτι αἱ προταθεῖσαι μεταβολαὶ θὰ ἐπιφέρουν σύγχυσιν καὶ θὰ ἀνατρέψουν τοὺς καθιερωμένους μηχανισμούς, οἱ ὅποιοι καθορίζουν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰς σχέσεις σας πρὸς τὸ τμήμα Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας. Ἐλπίζομεν ὅμως, ὅτι θὰ ἐπιδειξήτε κατανόησιν καὶ θὰ ἀντιληφθῆτε, ὅτι αὐταὶ αἱ καινοτομίαι δὲν προτείνονται ἀπλῶς ἐκ καινοτόμου διαθέσεως, ἀλλὰ διότι συναισθανόμεθα τὴν κλησιν μας νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν ἀποστολήν μας, («νὰ καταδείξωμεν τὴν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐνότητά μας»), ἀκόμη καὶ εἰς τὴν δύσκολον περίπτωσιν τοῦ καθήκοντος τοῦ ἐν ὑπακοῇ διαμοιρασμοῦ τῶν ἐμπεπιστευμένων ἡμῖν δωρεῶν.

Μετὰ φιλικῶν χαιρετισμῶν

Ἰμέτερος

Alan A. Brash

Director

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

«Σημαντική και φιλάδελφος χειρονομία».

Ἡ εἰς ἄλλας σελίδας τοῦ παρόντος φύλλου τῆς («Ἐκκλησίας») παράθεσις τόσον τοῦ βαρυσημάντου μηνύματος τῆς Α. Ἀγιότητος τοῦ Πάπα Παύλου τοῦ Στ' πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Ἀθηναγόραν, ὅσον καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ μηνύματος τούτου σχολίων ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἄλλων προσωποκοτήτων πείθει τὸν ἀπροκατάληπτον ἀναγνώστην, ὅτι πρόκειται περὶ σημαντικοῦ τῶ ὄντι σταθμοῦ εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν πρὸς ἀλλήλας σχέσεων τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν.

Ὡς ἐτόνισε χαρακτηριστικῶς εἰς σχετικὴν δήλωσιν αὐτοῦ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολὴ τοῦ Πάπα ἀποτελεῖ «σημαντικὴν καὶ φιλάδελφον χειρονομίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, δυναμένην νὰ ἔχη σοβαρὰς συνεπειὰς ἐπὶ τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐὰν συντρέξουν ὀρισμένα προϋποθέσεις. Ἀποτελεῖ καὶ ἓν ἐπὶ πλέον δεῦγμα τῶν μεγάλων ἐπιτευγμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ κορυφὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔχει ἐγγράφει εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τῆς» κατορθώσασα δι' «ἀποφασιστικῶν βημάτων» νὰ φέρῃ τὴν Ὀρθοδοξίαν «εἰς τὸ

προσκήνιον τοῦ παγκοσμίου ἐνδιαφέροντος καὶ νὰ τὴν ἀναβιβάσῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ ὑψηλὸν πνευματικὸν βᾶθρον, τὸ ὁποῖον δικαιοματικῶς τῆς ἀνήκει».

Κατὰ τὰς εὐστόχους ἐξ ἄλλου δηλώσεις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορινθίας κ. Παντελεήμονος, «τὸ μῆνυμα τοῦ Πάπα Παύλου πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην εἶναι ὄντως σημαντικόν... Ἡδὴ ἐπετεύχθη ἐπισήμως ἡ ἀγάπη καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι ἡ ἀγάπη, πάντοτε, καὶ μάλιστα μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν, εἶναι πολὺ προτιμότερα τοῦ μίσους. Ἄλλοτε ἐστρέφομεν οἱ Ὀρθόδοξοι πρὸς τοὺς Λατίνους τὰ νῦτα καὶ ἀντιθέτως. Ἐπεράσαμεν καιροὺς δευιοτάτους ὡς πρὸς τὰς σχέσεις καὶ τὰς ἐπιβουλάς, εἴμεθα δὲ πολλὰ κίς οἱ παθόντες. Ἡδὴ βλεπόμεθα πρόσωπον μὲ πρόσωπον καὶ μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν, πέραν τῶν Προκαθημένων, δίδονται τὰ χέρια. Ἡ ἀποφῆς καὶ ἡ διάθεσις τοῦ Πάπα, ὅτι θὰ πράξῃ πᾶν τὸ δυνατόν διὰ τὴν ἐπίσπευσιν τῆς συλλειτουργίας καὶ τοῦ κοινοῦ Ποτηρίου εἶναι παρήγορος».

Τούτων οὕτως ἐχόντων, πρὸς ἄρσιν τῶν «πολλῶν ἐμποδίων», «ἐναπόκειται, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Μακαριώτατου δηλωθέντα, εἰς τὰς ἐπὶ μέρους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἐν ἀδιασπᾶστῳ μεταξὺ τῶν ἐνότητι καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀδιαφεύστου καὶ αἰωνοβίου ἡμῶν παραδό-

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 1533
Διεκπ. 756 } Ἀθήνησι τῇ 5-3-1971

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1817

Πρὸς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν ἐπιτυχὴ καὶ ἐπωφελῆ διὰ τὴν ἀγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν λειτουργίαν τοῦ διὰ τοῦ ἰσχύοντος Καταστατικοῦ αὐτῆς Χάρτου εἰσαχθέντος νέου συστήματος Συνοδικῆς Διοικήσεως διὰ τῶν Μονίμων Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν τυγχάνει ἡ ἐξειδικεύσις τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς δράσεως καὶ ζωῆς, οὗς καλύπτουσι αἱ διὰ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας συσταθεῖσαι δέκα Μόνιμοι Συνοδικαὶ Ἐπιτροπαί.

Ἐκ τῆς διαπιστώσεως ταύτης ὁρμωμένη ἡ Δ. Ἱερά Σύνοδος καὶ ἐπιθυμοῦσα ὅπως διευχεράνη τὴν τοιαύτην ἐξειδίκευσιν τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν, εἰς οὗς τομεῖς οὗτοι ἐπιθυμοῦσιν, ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως παρακαλέσῃ αὐτούς, ἵνα γνωρίσωσιν Ἀδτῇ εἰς ποίους τομεῖς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς δράσεως καὶ ζωῆς τῆς

καλυπτούσης ὁλόκληρον τὸν χῶρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐπιθυμοῦν νὰ εἰδικευθῶσιν, ἵνα οὕτω καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐκάστοτε ἐνημέρωσις αὐτῶν καθ' ὁμάδας ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν ἐκάστης ἐπὶ μέρους Μ.Σ.Ε. καὶ τῶν ἀπασχολούντων αὐτὰς γενικωτέρων θεμάτων.

Ὅθεν, ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος παρακαλεῖ ὑμᾶς, ὅπως, ἐκτιμώντες τὴν σπουδαιότητα τῆς τοιαύτης ἐξειδικεύσεως διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς Συνοδικῆς Διοικήσεως, εὐδαιστηθῆτε καὶ γνωρίσητε Ἀδτῇ ἐπὶ ποίων τῶν ὡς ἄνω διαγραφομένων τομέων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς δράσεως καὶ ζωῆς ἐπιθυμεῖτε, ἵνα πραγματοποιητῆ ἢ ὡς ἄνω διαγραφείσα ἐνημέρωσις ὑμῶν.

- † Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερόνυμος, Πρόεδρος
- † Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Γεώργιος
- † Ὁ Ἰωαννίνων Σεραφεῖμ
- † Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης Διονύσιος
- † Ὁ Ναυπακτίας καὶ Ἐδρουανίας Δαμασκηνός
- † Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Στυλιανός
- † Ὁ Κίτρους Βαρνάβας
- † Ὁ Ξάνθης Ἀντώνιος
- † Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρρεσιᾶδος Κων/τινος
- † Ὁ Νικαίας Γεώργιος

Ὁ Ἀρχιεπιγραμματεῶν
Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

σεως, νὰ ἀξιοποιήσουν, τὸσον δι' ἑαυτὰς καὶ τὴν σύμπασαν Ὁρθοδοξίαν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ὅλην Χριστιανοσύνην, τὰ ἐπιτεύγματα ταῦτα).

Πανελλήνιον Ἡρώων.

Μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως σύμπας ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐχαίρεισε τὸ γεγονός, ὅτι μερίμνη τῆς ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Ἐπιτροπῆς ἀπεπερατώθη τὸ ἐν Ἀγία Λαύρα Πανελλήνιον Ἡρώων, οὗτως τὰ ἀποκαλυπτήρια ἐγένοντο τῇ 24ῃ Μαρτίου, ἤτοι μετὰ 76 ἔτη ἀφ' ὅτου ἰδρύθη ὁ πρῶτος σύλλογος πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ Ἡρώου (1895) καὶ μετὰ 68 ἔτη, ἀφ' ὅτου ἰδρύθη ἡ πρώτη ἐπίσημος Ἐπιτροπὴ ἀνεγέρσεώς του.

Ὡς χαρακτηριστικῶς ἐτόνισεν ὁ κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν ἀποκαλυπτηρίων παριστάμενος Μακαριώτατος Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς, οἱ βλέποντες τὸ Ἡρῶν (μὲ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς ψυχῆς των διακρίνον ἄορατως καὶ μυστικῶς περιεπιταμένας τὰς ἱερὰς ψυχὰς ὄχι μόνον τῶν ἡρωϊκῶν πρωτοεργατῶν τῆς Ἐθνεγερσίας μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν θρυλικὸν Παλαιὸν Πατρῶν Γερμανόν, ἀλλὰ καὶ πάντων ἐκείνων τῶν κληρικῶν ἢ λαϊκῶν, ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, οἱ ὅποιοι καθ' οἰονδήποτε τρόπον συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἀναπνεύσῃ ἐπὶ τέλος τὸ πολυπαθὲς Ἔθνος μας ἀερα ἐλεύθερον, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ συνεχίσῃ τὸν δρόμον τῆς τρισχιλιετοῦς ἱστορίας του. Αἱ ἱεραὶ ἐκεῖναι ψυχὰι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ αἰσθάνωνται βαθυτάτην ἱκανοποίησιν, ὄχι μόνον διότι τὸ Ἡρῶν τοῦτο ἀποτελεῖ ὀφειλομένην ἀναγνώρισιν τῆς ἀτιμῆτου συμβολῆς των εἰς τὸν Ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ διότι ἰδρῦθῆν εἰς τὸν περιόριστον τόπον τῆς καθηγιασμένης καὶ αἵματοβρέκτου γῆς πλησίον τῆς παλαιφάτου τῆς Ἀγίας Λαύρας Μονῆς θὰ ἀποβῇ μετ' αὐτῆς τὸ ἀναγεννητικὸν ἐθνικὸν προσκόνημα τῶν ἐπιγιγνομένων, εἰς τοὺς ὁποίους ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἰ γυναικαὶ τῶν Πανελλήνων θὰ μεταβιβάξουν τὴν σκυτάλην τῆς ἐνδόξου ἑλληνικῆς κληρονομίας).

Ἡ βάπτισις 5000 Ἀφρικανῶν.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κόπρου κ. Μακαρίου βάπτισις πέντε χιλιάδων Ἀφρικανῶν ἐν Ναϊρόμπι τῆς Κένια, ὁρθῶς ἐξήραθη ὑπὸ τοῦ Τύπου ὡς γεγονός μεγάλης σπουδαιότητος. Πρόκειται δι' ἀριθμὸν ὁμαδικῶς εἰσερχομένων διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, μεγαλύτερον τοῦ ὁποίου δὲν ἐγνώρισεν ἡ Ἱστορία ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἱεραποστολικῆς δράσεως τῶν Ἑλλήνων ἱεραποστόλων τῶν Σλάβων, ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου.

Τὸ εὐχάριστον τοῦτο συμβάν δὲν μαρτυρεῖ μόνον τὸν σεβασμὸν, τὸν ὁποῖον τρέφει ὁ ἀφρικανικὸς κόσμος πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου, τοῦθ' ὅπερ ἀπεδείχθη καὶ ἐκ τοῦ ὅτι πολλοὶ τῶν νεοφωτιστῶν ἔλαβον τὸ ὄνομα «Μακάριος», ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλέον ἔνθεν μὲν ἀποδεικνύει τὴν ἐν Ἀφρικῇ ἀκτινοβολίαν τοῦ Ὁρθοδόξου πνεύματος καὶ ἱεραποστολι-

κοῦ ἔργου, ἐτέρωθεν δὲ τὰς ὑποχρεώσεις πασῶν τῶν ἐπὶ μέρους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Χωρῶν, αἰτινες μὲ πνεῦμα ἐνότητος καὶ συνεργασίας δεόν νὰ ἐργασθῶν διὰ τὴν στερέωσιν τῆς πίστεως τῶν βαπτισθέντων, διὰ τὴν περαιτέρω καλλιέργειαν τοῦ Ὁρθοδόξου φρονήματος των καὶ διὰ τὴν συστηματικὴν διοργάνωσιν καὶ προώθησιν τοῦ ἔργου τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς Ἀφρικανικῆς Ἡπείρου.

Νέος θεσμός.

Ἡ ἐν ταῖς Ἱεραῖς Μητροπόλεσιν ἐναρξίς λειτουργίας τοῦ ὑπὸ τοῦ «Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» προβλεπομένου θεσμοῦ τῶν «Ἐπαρχιακῶν Γενικῶν Συνελεύσεων» εἶναι τι, ὅπερ δεόν νὰ σημειωθῇ ὅλως ἰδιαίτερος. Αἱ ἐκ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν συγκροτούμεναι «Ἐπαρχιακαὶ Γενικαὶ Συνελεύσεις» εἶναι «ἀρμόδιαι διὰ πάντα τὰ ἱεραποστολικά, φιλανθρωπικά, ἐκπαιδευτικά ζητήματα τῶν Μητροπόλεων, τὰ ὅποια δὲν εἶναι τῆς ἀποκλειστικῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ἀρχιερέως, ὡς καὶ τὰ οἰκονομικά τοιαῦτα».

Ἐγκαινιάζων ὁ Μακαριώτατος τὴν ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν λειτουργίαν τῆς Ε.Γ.Σ., εἶπε χαρακτηριστικῶς τὰ ἐξῆς: «Ὁ θεσμὸς τῆς Ε.Γ.Σ. εἶναι νέος. Ἐπειδὴ δὲν ἀναμένει τις πρόοδον ἀπὸ αὐτοὺς τούτους τοὺς θεσμοὺς, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον θὰ τοὺς διέπῃ, εἶναι δυνατόν καὶ ὁ θεσμὸς οὗτος νὰ ἀποβῇ εἴτε ἐπὶ ζημίᾳ εἴτε ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς Ἐκκλησίας. Τινὲς εἶπον, ὅτι τὸ λαϊκὸν στοιχεῖον δὲν εἶναι ἔτοιμον νὰ ἀναλάβῃ τὸ ἔργον τοῦ θεσμοῦ τούτου. Δὲν συμφωνῶ πρὸς τὴν ἀποψίν των. Ἡ ὑπηρεσία, τὴν ὁποίαν θὰ προσφέρουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν μάχην, τὴν ὁποίαν θὰ δώσουν τὰ μέλη εἰς τὸν νέον τούτον θεσμόν, ὡς καὶ ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν θὰ προσφέρῃ ἕκαστος καὶ ἢ ὅποια δεόν νὰ ἀποβλέπῃ εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ ὄχι εἰς ἀτομικὰ ἢ προσωπικὰ συμφέροντα».

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἄς εὐχώμεθα πάντες, ἵνα ἡ ἐναρξίς λειτουργίας τῶν Ε.Γ.Σ. συντελέσῃ («εἰς τὴν πρόοδον καὶ ὠφέλειαν τῆς Ἐκκλησίας»).

Ἑλληνικὴ ἐγχρωμος θρησκευτικὴ ταινία.

Ἡ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἐπισήμων πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν καὶ ἐκπροσώπων πασῶν τῶν ἀρμοδίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὁργανώσεων ἐπίσημος ἐναρξίς τῆς προβολῆς τῆς ἑλληνικῆς ἐγχρωμῆς θρησκευτικῆς ταινίας «Ἡ Θυσία τοῦ Ἀβραάμ» ἀποτελεῖ, τῷ ὄντι, σταθμὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἑλληνικοῦ κινηματογράφου, ὅστις μέχρι τοῦδε κατὰ κανόνα παρῆγε ταινίας κατωτέρας αισθητικῆς ἀξίας, αἰτινες ὑπερακοντίζουσαι καὶ αὐτὸ τὸ Χόλλυγουντ εἰς τὴν προβολὴν αἰσχυροτήτων καὶ ἐγκλημάτων παρουσίαζον τὴν Ἑλλάδα ὡς Χώραν τοῦ ὑποκόσμου καὶ τῆς πάσης φύσεως διαφθορᾶς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερόνυμος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 5ης Μαρτίου - 26ης Μαρτίου ἐ.ξ.

Ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου:

- Τὴν 5ην Μαρτίου εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναόν.

- Τὴν 12ην Μαρτίου εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν Κοιμήσεως Θεοτόκου Ν. Φιλαδελφείας.

- Τὴν 19ην Μαρτίου εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν Κοιμήσεως Θεοτόκου Παλ. Φαλήρου.

- Τὴν 26ην Μαρτίου εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Ἰωάννου, ὁδοῦ Βουλιαγμένης.

Ἐτέλεσε: Τὴν 6ην Μαρτίου Τρισάγιον ἐπὶ τοῦ εἰς Τατοῖ τάφου τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Παύλου, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

- Τὴν 7ην Μαρτίου τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Παντελεήμονος Ἀχαρνῶν, συλλειτουργήσας μετὰ μελῶν τῆς Ἱεραῆς Συνόδου.

- Τὴν 14ην Μαρτίου τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ, καθ' ἣν καὶ ἐχειροτονήθη ὁ νεοεκλεγείς Μητροπολίτης Σπάρτης κ. Ἱερόθεος.

- Τὴν 19ην Μαρτίου Τρισάγιον ἐν τῷ Ἀ' Κοιμητηρίῳ, ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Χρυσάνθου.

- Τὴν 21ην Μαρτίου τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ Ἁγίου Κωνσταντίνου Ὁμονοίας, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 100ετίας ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως αὐτοῦ.

- Τὴν 25ην Μαρτίου δοξολογίαν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ Ἐπετείῳ.

Προέστη τὴν 6ην Μαρτίου εἰς τὸ Ἀ' Κοιμητήριον, ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν Ψυχῶν, ἐπιμνημόσυνον δεήσεως, ὀργανωθεῖσας ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

- Τὴν 10ην Μαρτίου τῆς νεκρωσίμου Ἀκολουθίας ἐν τῷ Κοιμητηρίῳ Ζωγράφου τοῦ Ἀθ. Μακαρέζου.

Προήδρευσε τὴν 8ην, 9ην, 10ην, 11ην, 12ην, 13ην, 15ην, 16ην καὶ 17ην Μαρτίου τῆς Διαρκoῦς Ἱεραῆς Συνόδου.

- Τὴν 9ην Μαρτίου συσκέψεως ποιμαντικῆς μερίμνης διὰ τοὺς ἐν Φυλακαῖς.

- Τὴν 10ην Μαρτίου τῆς Ἐπιτροπῆς Ἑορτῶν 150ετηρίδος ἀπὸ τοῦ 1821.

- Τὴν 11ην Μαρτίου τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βοήθειας διὰ τοὺς πληγέντας τῆς Μοζαμβίκης.

- Τὴν 16ην Μαρτίου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π.

- Τὴν 23ην Μαρτίου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κληροδοτήματος «Πατέρα».

Παρέστη τὴν 9ην Μαρτίου εἰς δεξίωσιν, δοθεῖσαν ὑπὸ τῆς Α.Ε. τοῦ Πρέσβευος κ. Ζ. Παλαμᾶ εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον «ΜΕΓ. ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ».

- Τὴν 20ην Μαρτίου εἰς τὴν ἐνώπιον τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀντιβασιλέως, στρατηγoῦ κ. Γ. Ζωϊτάκη γενομένην τελετὴν τῆς διαβεβαιώσεως τοῦ νέου Σεβ. Μητροπολίτου Σπάρτης κ. Ἱεροθέου.

Παρηκολούθησε τὴν 6ην Μαρτίου ὁμιλίαν, δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Δευτάκη ἐν τῇ αἴθουσῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, με θέμα: «Ἡ Ἱερά τοῦ Μεγ. Φωτίου παρακαταθήκη».

- Τὴν 7ην καὶ 14ην Μαρτίου τὰς ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ γενομένας ὁμιλίας πρὸς τοὺς φοιτητὰς καὶ σπουδαστὰς.

- Τὴν 8ην Μαρτίου ἐν τῷ κινηματοθεάτρῳ «Ἀπόλλων» τὴν προβολὴν τοῦ ἔργου: «Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ».

- Τὴν 11ην Μαρτίου τὸ ἐναρκτήριον μάθημα, δοθὲν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Α. Θεοδώρου ἐν τῇ αἴθουσῃ τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου με θέμα: «Ἡ μυστηριακὴ διακοινωνία ἐξ ἐπόψεως Ὁρθοδόξου Συμβολικῆς».

- Τὴν 13ην Μαρτίου ὁμιλίαν, δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως καθηγητοῦ κ. Δ. Τσάκωνα, ἐν τῇ αἴθουσῃ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «ὁ Παρνασσός», με θέμα: «Κοσμάς ὁ Αἰτωλός».

- Τὴν 17ην Μαρτίου ὁμιλίαν, δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Σπ. Πελεκανίδη ἐν τῇ αἴθουσῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας με θέμα: «Ἡ Πρέσπα καὶ τὰ μνημεῖα τῆς».

Ὅθεν, δεόν νὰ χαιροισθῆ ὡς ἐλπιδοφόρον τὸ γεγονός, ὅτι εἰς τὰς ὀλίγας ἐξαίρεσεις τῶν καλῶν ἐλληνικῶν θρησκευτικῶν ταινιῶν προσετέθη καὶ ἡ μνημονευθεῖσα ἔγχρωμος ταινία, ἣτις ἱκανοποιεῖ οὐ μόνον αἰσθητικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐπόψεως καθαρῶς θρησκευτικῆς.

Ἐς εὐχρηθῶμεν, ὅπως ἡ ταινία «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ» ἀποτελέσῃ τὴν ἀρχὴν παραγωγῆς καὶ ἐτέρων θρησκευτικῶν ταινιῶν, αἵτινες θὰ ἀναβιβάσουν τὴν ποιτικὴν στάθμην τοῦ ἐλληνικοῦ κινηματογράφου καὶ θὰ ὑποβοηθήσουν τὸ ἔργον τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τῶν Ἑλλήνων. Τοῦτο ἀσφαλῶς θὰ ἐπιτευχθῆ, ἐὰν οἱ παραγωγοὶ μας συναισθανθοῦν τὴν ἐδύνην τῶν ἑναντι τοῦ Ἔθνους.

Ἡ Ὁρησκεία ἐν τῇ Σοβιετικῇ Ἐνώσει.

Ἡ «ὁμὰς δικαιομάτων τῶν μειονοτήτων», ἣτις εἶναι σωματεῖον ἐδρεῖον ἐν Λονδίῳ καὶ ἐξετάζον τὰ μειονοτικὰ προβλήματα εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου, εἰς πρόσφατον Ἐκθεσιν, φέρουσαν τὸν τίτλον «Θρη-

σκευτικαὶ μειονότητες εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν», παραθέτει στοιχεῖα, ἅτινα ἐπαληθεύουν πλήρως πᾶν ὅτι ἐπανειλημμένως ἔχει σημειωθῆ ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἐκκλησία» περὶ τῆς θέσεως καὶ καταστάσεως τῆς Ὁρησκείας ἐν τῇ Σοβιετικῇ Ἐνώσει.

Συμφώνως πρὸς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος Ἐκθεσιν, — μολονότι (αὐτὸ σοβιετικὸν Κράτος οὔτε κἂν ἤρχισε νὰ ἀναθεωρῇ τὴν πρόθεσιν, ὅπως ἐκρῖζώσῃ τελικῶς καὶ πλήρως τὴν θρησκείαν ἐκ τῆς κοινωνίας) — «ἡ Ὁρησκεία παρουσιάζει ἐνδείξεις ἀναζωπυρώσεως εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν, ἰδίᾳ, μετὰ τῶν νέων, παρὰ τὴν ὑπαρξιν ἀπὸ πενήνταετίας καὶ πλέον ἀθεϊστικοῦ καθεστῶτος».

Ἡ ἀναζωπύρωσις αὕτη, ὡς ἐδήλωσε ὁ ὡσος ἱερεὺς, «δύναται νὰ ἐξηγηθῆ πρὸ πάντων μυστικῶς ὡς ἄμεσος ἐπενέργεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων. Ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ προέπει νὰ ἐξημενώμεν τὰ πνευματικὰ φαινόμενα οὐ μόνον ἐξ ἐπόψεως δριζοντίου, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐπόψεως κατακορύφου».

—Τὴν 18ην Μαρτίου ὁμίλιαν, δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ δικηγόρου κ. Ἰωάν. Θ. Παναγοπούλου ἐν τῇ αἰθούσῃ τελετῶν τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, με θέμα: «Ἡ προσφορά τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ Γένους ἀγῶνα».

—Τὴν 25ην Μαρτίου ὁμίλιαν δοθεῖσαν, ὑπὸ τοῦ Κοσμητοροῦ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καθηγητοῦ κ. Φαίδ. Μπουμπουλίδη ἐν τῇ αἰθούσῃ τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου, με θέμα: «Κείμενα Ἑθνικῆς Πεζογραφίας».

Παρεκάθησε τὴν 7ην Μαρτίου εἰς γεῦμα, παρατεθὲν ὑπὸ τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀντιβασιλέως, στρατηγού κ. Γ. Ζωϊτάκη, δοθὲν πρὸς τιμὴν τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

—Τὴν 9ην εἰς συνεστίασιν ἐν τῷ πνευματικῷ κέντρῳ «ΒΗ-ΘΛΕΕΜ» τῶν Ἱεροκηρύκων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Συνειργάσθη τὴν 5ην Μαρτίου με ἀρμοδίους παράγοντας τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π., α) διὰ τὴν ἀξιοποίησιν κτημάτων ἐν Βουλιαγμένη καὶ β) διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ κτιρίου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Πετράκη, ἐνθα τὸ Διοικητικὸν Κέντρον τῆς Ἐκκλησίας.

—Τὴν 6ην Μαρτίου μετὰ τοῦ κ. Φιλ. Δραγοῦμη.

—Τὴν 10ην Μαρτίου μετὰ τῆς Α.Ε. τοῦ Ὑπουργοῦ Δι-καιοσύνης κ. Ἀγγ. Τσουκαλά.

—Τὴν 11ην Μαρτίου μετὰ τοῦ πανοσ. Ἀρχιμ. Βασ. Τζοβλά καὶ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Ν.Υ.Ε. κ. Ε. Σπηλιωτοπούλου.

—Τὴν 12ην Μαρτίου μετὰ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π. κ. Φ. Πετροπούλου.

—Τὴν 14ην Μαρτίου μετὰ τοῦ πανοσ. Ἀρχιμ. Ἀν. Γιαννουλάτου.

—Τὴν 16ην Μαρτίου μετὰ τοῦ κ. Ἰωάν. Παλαιοκρασσᾶ καὶ τοῦ κ. Γιάκα.

—Τὴν 17ην Μαρτίου μετὰ τοῦ κ. Γ. Ντινοπούλου καὶ τοῦ κ. Γ. Τασούδη.

—Τὴν 18ην Μαρτίου μετὰ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Ν.Υ.Ε. κ. Ε. Σπηλιωτοπούλου καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Δ.Σ. τῆς Ριζ. Σχολῆς κ. Ἀθ. Σουρᾶ.

—Τὴν 19ην Μαρτίου μετὰ τοῦ Γεν. Δ/ντοῦ τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε. ἱατροῦ κ. Ἀθ. Καραντώνη, τοῦ πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Μαξίμου Ψιλοπούλου καὶ τοῦ κ. Α. Δήμιτσα, Προέδρου τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

—Τὴν 20ην Μαρτίου μετὰ τῆς Α.Ε. τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Ν. Σιῶρη, τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π. κ. Φωτ. Πετροπούλου καὶ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ε.Τ.Ε. κ. Χρ. Ἀχῆ.

—Τὴν 23ην Μαρτίου μετὰ τοῦ πανοσ. Ἀρχιμ. Ἀντωνίου Ρωμαίου.

—Τὴν 26ην Μαρτίου μετὰ τοῦ πανοσ. Ἀρχιμ. Θεοκλήτου Φεφέ, ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης καὶ τοῦ δικηγόρου κ. Π. Κατσαδούρη.

Ἐδέχθη τὴν 6ην Μαρτίου τὴν καν Ἑλ. Κούκου.

—Τὴν 7ην Μαρτίου τὸν κ. Ν. Μουτούσην.

—Τὴν 12ην Μαρτίου τὸν κ. Ἰ. Δεληγιάννην.

—Τὴν 13ην Μαρτίου τὸν ὁσιώτατον μοναχὸν Λάζαρον, τὴν ὁσιωτάτην μοναχὴν Γαβριηλίαν καὶ τὴν καν Τ. Κούρια.

—Τὴν 16ην Μαρτίου τὸν κ. Νομάρχην Πειραιῶς καὶ τὸν κ. Γ. Μουτσόπουλον.

—Τὴν 17ην Μαρτίου τὴν καν Ἰ. Τζοάνου.

—Τὴν 18ην Μαρτίου τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Σιδηροκάστρου κ. Ἰωάννην, τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Νικόδημον, τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Κωνσταντίνον, τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Λαρίσης κ. Θεολόγου, τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπον Κυαναίων κ. Χρυσόστομον, τὸν αἰδεσ. Ἱερέα κ. Στ. Πουλῆν, τὸν δρα τῆς Θ. κ. Ἠλίαν Μουτσούλαν, τὴν ὁσιωτάτην μοναχὴν Π. Πέππα, τὸν ἱατρὸν κ. Δ. Παπαδημητρίου, τὸν ἱατρὸν κ. Γ. Ἀδαμόπουλον, τὸν ὀφθαλμίατρον κ. Γ. Φρονιμόπουλον, τὸν κ. καὶ τὴν καν Δ. Προκοπίου, τὴν καν Παρ. Παυλάκου, τὸν κ. Ἰωάν. Βασιλείου καὶ τὸν κ. Νικ. Σακελλάριον.

—Τὴν 19ην Μαρτίου τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βόννης Prof. Dr.Schneemelcher καὶ τὸν Δρα Νομικῆς κ. Ἰωάν. Παναγόπουλον.

—Τὴν 20ην Μαρτίου τὸν Ἀββᾶν Pierre.

—Τὴν 23ην Μαρτίου τὸν κ. Ἰωάν. Κουρβαράν, τὸν στρατηγὸν ἐ.ά. κ. Ματάλαν, τὸν καθηγητὴν κ. Λάμπρον Κατσαλάμπρον καὶ τὸν Ἀγγλικανὸν Ἱερέα τῆς ἐνταῦθα Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Β' Γραμματέως τῆς Ἀγγλικανικῆς Πρεσβείας.

—Τὴν 23 Μαρτίου τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβον καὶ τὸν καθηγητὴν κ. Κ. Σημαντήραν.

Ἦμιλλησε τὴν 19ην Μαρτίου εἰς τὴν κατὰ μῆνα γενικὴν σύναξιν τῶν ἐφημερίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς περὶ τῆς σημασίας τῆς ἐβδομάδος τῆς ἀφιερωμένης εἰς τὸν Ἱερέα τοῦ Θεοῦ.

Ἦρκισε τὴν 19ην Μαρτίου τοὺς νέους Διευθυντὰς τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π.

Μετέβη τὴν 21ην Μαρτίου εἰς Σπάρτην καὶ προέστη τῆς τελετῆς τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σπάρτης κ. Ἱεροθέου, προσφωνήσας τούτον καταλλήλως.

—Τὴν 23ην Μαρτίου εἰς Ἁγίαν Λαύραν καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνεγέρσεως τοῦ Πανελληνίου Ἠρώου προέστη τῶν τελετῶν ἐπὶ τῇ Ἑθνικῇ Ἐπιτελείῃ τῆς 25ης Μαρτίου καὶ τῆς 150ετηρίδος ἀπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, παραδούς εἰς τὸν ἐκπρόσωπον τῆς Πολιτείας Ἐξ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν κ. Στ. Πατακόν, τὸ ἱδρυθὲν ἐκεῖ μεγαλοπρεπὲς Πανελλήνιον Ἠρῶν.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς

Τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον, ἰσότημον Πανεπιστημιακὸν Ἰδρυμα ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθόδοξου Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο Σχολάς, τὴν Σχολὴν τῶν Ἑλευθέρων Τεχνῶν καὶ Ἐπιστημῶν καὶ τὴν Ἱεράν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Διπλῆ ἡ δομὴ καὶ ἡ μορφή τοῦ Ἑλληνικοῦ Κολλεγίου, διπλοῦς ὁ σκοπὸς του, διπλὰ τὰ ἰδανικά του καὶ ἡ φιλοσοφία του. Καὶ ἡ φιλοσοφία του διπλῆ, διότι βασίζεται καὶ οἰκοδομεῖται καὶ ὑψώνεται ἐπάνω εἰς τοὺς δύο ἀκλονήτους βράχους, τὴν Ἑλληνικὴν Παιδείαν καὶ τὴν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὴν θεολογίαν καὶ ζωὴν. Αὐτοὶ εἶναι οἱ δύο πόλοι, πέραξ τῶν ὁποίων κινεῖται καὶ θά κινήται πάντοτε τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον.

Σκοπὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κολλεγίου, εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν χώραν τῆς Ἑλευθερίας καὶ τῆς εὐκαιρίας, εἶναι νὰ μεταλαμπαδεύσῃ εἰς τοὺς τροφίμους του, καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὰ πλατύτερα στρώματα τῆς Ἀμερικανικῆς κοινωνίας, ὅλα τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδεώδη, ὅπως τὰ ἐξῆσαν καὶ τὰ διετύπωσαν ὁ Σωκράτης, ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Ὀμηρος, ὁ Αἰσχύλος, ὁ Εὐριπίδης. Καὶ χρειάζεται ἡ σημερινὴ κοινωνία αὐτὸ τὸ μήνυμα, ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὰ βῆθη τῶν αἰώνων. Μέσα εἰς τὴν τεχνοκρατικὴν καὶ τεχνοκρατουμένην κοινωνίαν μας αἱ ἀνθρωπιστικὰ σπουδαί, δηλαδὴ ἡ προσπάθεια νὰ σπουδάσωμεν, πῶς νὰ γίνωμεν πάλιν ἀνθρωποὶ, οἱ ἰσορροπημένοι καὶ ἐλεύθεροὶ ἀνθρωποὶ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, θὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ἐποχὴν μας τὸ αἶσθημα τῆς εὐθύνης, τοῦ μέτρου τοῦ ἠθικοῦ κάλλους καὶ τῆς ψυχικῆς ἀνωτερότητος.

Ἄλλὰ τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον ἀποβλέπει καὶ εἰς ἄλλους σκοπούς: Τὴν καλλιέργειαν τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, ὅπως οὗτος διεμορφώθη ὑπὸ τὴν πνοὴν καὶ ἐργασίαν τῶν μεγάλων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄλλων ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων κατὰ τὴν μεσαιωνικὴν περίοδον.

Μαζὶ μετὰ τὴν ἀρχαίαν, τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Βυζαντινὴν περίοδον, τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον εἶναι κέντρον διδασκαλίας καὶ ἐρευνῆς τῆς ἱστορίας τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἕως σήμερον.

Πλὴν τοῦ τμήματος τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων καὶ Σπουδῶν, ὅπου διδάσκεται ἡ γλῶσσα, ἡ φιλολογία, ἡ ἱστορία, ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ αἰωνία παράδοσις γενικῶς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον περιλαμβάνει δύο ἀκόμη τμήματα ἢ σχολάς: Τὸ τμήμα Ὁρησκείας—Φιλοσοφίας, κατὰ τὰ Ἀμερικανικὰ πρότυπα, καὶ τὸ τμήμα Γενικῶν Ἀνθρωπιστικῶν Σπουδῶν, εἰς τὸ ὅποιον διδάσκονται μαθήματα ἀγγλικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας, ψυχολογίας, κοινωνιολογίας, ἀνθρωπολογίας, μουσικῆς καὶ καλῶν τεχνῶν.

Τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον εἶναι ἀκόμη μικρόν. Ἔχει ἐπιγνῶσιν τῶν περιθωρίων, μέσα εἰς τὰ ὁποῖα μπορεῖ νὰ ἐργασθῆ. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν ἔχει σημασίαν. Σημασίαν ἔχει, τὸ γεγονός ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν χώραν ἐν Κέντρον μικρὸν μὲν εἰς μέγεθος, μεγάλο ὅμως εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὰ ἰδανικά, διὰ νὰ προσφέρῃ τὸ μήνυμα τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν νεωτάτων χρόνων.

Ὁ δεύτερος πόλος, περίξ τοῦ ὁποῖου περιστρέφεται τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον, εἶναι ἡ Θεολογικὴ μας Σχολή. Τὸν Τίμιον Σταυρὸν ἔχει σὰν σύμβολον, σύμβολον θυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως, ἀλλὰ καὶ σύμβολον πού ὁδηγεῖ εἰς τὴν νίκην καὶ τὴν χαρὰν τῆς Ἀναστάσεως. Τελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον προστασίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου καὶ τὴν πατρικὴν εὐθύνην τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς. Δύναται νὰ εἴπῃ κανεὶς, ὅτι ἔχει δύο βασικοὺς σκοποὺς ἡ Θεολογικὴ μας Σχολή, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ προετοιμάζῃ τοὺς μέλλοντας κληρικοὺς μας καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ παρουσιάξῃ καὶ νὰ ἀποτελῇ τὴν ζωντανὴν μαρτυρίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὸ Δυτικὸν Ἡμισφαίριον. Οἱ φοιτηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς προετοιμάζονται ἐπὶ τέσσαρα ἔτη εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ἑλληνικῶν Ἀνθρωπιστικῶν Σπουδῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κολλεγίου καὶ ἀκολουθῶς εἰσάγονται εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν μετ' ἑλληνοπρέπειαν, διαποτισμένοι μετὰ τὰ νάματα τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, κάτοχοι τῆς ἀθανάτου Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ εὐγνώμονες πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀμερικῆς καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Ὁμογένειαν.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθοδοξία, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ φοιτηταὶ καταρτίζονται ἐν τῇ Θεολογικῇ μας Σχολῇ, δὲν εἶναι στεγνὴ, κοσμικὴ σοφία, καὶ σχολαστικὴ καὶ ἀψυχὴ Θεολογία. Εἶναι θρησκευτικὴ πράξις καὶ ζωὴ καὶ ἐμπειρία. Ἐτσι κυριολεκτικὰ ἀναβαπτίζονται εἰς τὴν μελέτην τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων καὶ μάλιστα εἰς τὴν πρωτότυπον Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ ἔγραψαν οἱ θεόπνευστοὶ εὐαγγελισταί, ἐντροφεύουσιν εἰς τὴν μελέτην τῆς ζωῆς καὶ τῶν συγγραμμάτων τῶν ἁγίων καὶ μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ἀφιερώνονται εἰς τὴν λειτουργικὴν ζωὴν τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, καθαγιαίνονται μετὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν εἰς τὴν μυστηριακὴν ζωὴν. Ταυτοχρόνως ἀσκοῦνται εἰς τὴν ποιμαντικὴν διδακτικὴν, καὶ κοινωνικὴν δράσιν τοῦ κληρικοῦ, διδασκόμενοι ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἱερέως εἶναι πρῶτιστα διακονία καὶ ὑπηρεσία καὶ θυσία, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ πτωχοῦ καὶ πλουσίου, τοῦ μεταβάτου καὶ τοῦ γηγενοῦς, τοῦ ἀγραμμάτου καὶ τοῦ μορφωμένου, τοῦ ἀκαθοδηγήτου νέου καὶ τοῦ παραγκωνισμένου γέροντος. Μαθαίνει ὁ φοιτητὴς τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς νὰ γίνεταί «τὰ πάντα τοῖς πᾶσι». Μαθαίνει νὰ εἶναι πιστὸς εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν μας Πατριαρχεῖον καὶ τὴν Ἱεράν μας Ἀρχιεπισκοπὴν, εὐγνώμων εἰς τὴν Ὁμογένειάν μας, συνεχῶς ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὰ ἰδανικά τῆς ἀρχαίας, τῆς Βυζαντινῆς καὶ Νεωτέρας Ἑλλάδος, ἀπόλυτα νομιμόφρων εἰς τὴν μεγάλην μας Πατρίδα Ἀμερικὴν. Μαθαίνει νὰ ἀγαπᾷ ὅλους ἀνεξάρτητα θρησκευόμενος φυλῆς καὶ γλώσσης, εἶναι ἔτοιμος νὰ διαλέγεται μετὰ τὴν Ὁρθόδοξον καὶ μετὰ τὴν ἀκαθέρτητα νὰ μαρτυρῇ περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας καὶ νὰ παρέχῃ εἰς πάντας τοὺς ζητοῦντας τὴν παρηγορίαν, τὴν δύναμιν καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Ἁγίας Ἑλληνικῆς μας Ὁρθοδοξίας.

Ἑλληνικὴ Παιδεία καὶ Ἑλληνικὴ Ὁρθοδοξία, θεωρία καὶ πράξις, ἀποτελοῦν τὰς δύο βάσεις, ἀλλὰ καὶ τοὺς δύο σκοπούς, πού ἐπιδιώκει τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον. Ἐπάνω εἰς αὐτοὺς στηρίζεται τὴν ὑπαρξίν του. Ἱερὸς Λόφος καὶ Φωτεινὸς Φάρος ἔχει χαρακτηρισθῆ ὁ τόπος, εἰς τὸν ὅποιον ὑψώνεται τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον καὶ ἡ Θεολογικὴ του Σχολή. Καὶ πολὺ σωστά. Διότι ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία μαζί μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθόδοξιν εἰμποροῦν νὰ δώσουν εἰς τὸν σύγχρονον

ἄνθρωπον τὴν κατεύθυνσιν, διὰ νὰ γίνῃ πάλιν ἄνθρωπος καὶ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ νὰ γίνῃ πάλιν παιδί τοῦ Θεοῦ, παιδί τοῦ φωτὸς καὶ κληρονόμος τῆς αἰωνιότητος.

Ἐτσι γνωρίζοντας κανεὶς τὸν θεῖον καὶ ἀνώτερον σκοπὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κολλεγίου καὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι ὁλόκληρος ἡ Ὁμογένεια, ὁ Ἑλληνικὸς μας Τύπος, κληρικοὶ μας, οἱ διανοούμενοί μας, ὅλον τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας θὰ ἐνισχύσουν τὴν ὑπαρξίν καὶ πρόδον τὸν μοραδικὸν μὲν τούτου Ἰδρύματος εἰς τὸν Νέον Κόσμον, διότι εἶναι ἀναμφισβήτητον γεγονός, ὅτι ἡ ἐπιβίωσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς συνταυτίζεται μετὰ τὴν ὑπαρξίν τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας, πού καλλιεργοῦν τὸ Κολλέγιον τῶν Ἑλληνικῶν Ἀνθρωπιστικῶν σπουδῶν καὶ ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὸ Brookline, Massachusetts.

REV. D. J. Constantelos

Εὐλαβεστάτους Ἱερατικῶς Προϊσταμένους, Ἐντιμότητα Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ Κοινοτήτων, Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων, Διδασκαλικῶν Συλλόγων, Νεολαίας καὶ Ὁργανώσεων τῆς Ὁμογενείας καὶ ἅπαν τὸ εὐλαβὲς Πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου.

«Ὁλη δόξα, ὅλη χάρι, Ἁγία Μέρα ξημερώνει»

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ἕνας σκλάβος γιὰ τετρακόσια χρόνια λαός, ὁ προγονικὸς μας λαός, χαίρετρε μὴ μὲρα, τὴν ἡμέρα γιὰ τὴν ὁποία προσευχόταν, τὴν 25ην Μαρτίου τοῦ 1821. Εἶδαν τὴν δόξα πῶς φαίνεται κ' ἀπ' τὸν ἥλιον νὰ τοὺς περιμένῃ στὴν κορφῇ: στὴν κορφῇ τῆς θυσίας των. Εἶδαν τὴν ἐξέγερσιν, τὴν ἐθνεγερσίαν, σὰν μὴ χάρι, σὰν μὴ δωρεὰ ἢ εὐλογία θεϊκή. Καὶ εἶδαν τὴν ἀγάθην, τὸ ξημέρωμα τῆς Ἡμέρας, στεφανωμένη ὄχι ἀπὸ τὴν ῥόδιν ἀνταύγειαν τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ μετὰ τὸ ἴδιο στεφάνι, πού στεφανώθηκε ὁ Μεγάλος Νικητὴς, ὁ Χριστὸς. Καὶ τὴν ὠνόμασαν Ἁγία Μέρα.

Πέρασαν ἀπὸ τότε 150 χρόνια, ἀλλὰ ἡ 25η Μαρτίου ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὅλη δόξα, ὅλη χάρι καὶ πρὸ παντὸς νὰ εἶναι Ἁγία Μέρα. Καὶ καθιερώνει τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἀρετὴν, πού συνθέτουν τὸν ἀληθινὸ ἀνθρώπινον πολιτισμὸν, σὰν ἕνα εἶδος καινούργιου «Πιστεύω» γιὰ τὸν σημερινὸν ἄνθρωπον. Καμμιά ἐπανάστασις ἐθνικὴ, πολιτικὴ, οἰκονομικὴ, κοινωνικὴ, θρησκευτικὴ, εκπαιδευτικὴ, τῶν νέων ἢ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ ἱστορικὴ δικαίωσιν, ἂν δὲν ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν φροντίδα νὰ κατοχυρωθῆ, πέραν πάσης ἐκμεταλλεύσεως, ἡ ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν.

Καὶ ἡ ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν δὲν εἶναι ἀπλῶς μὴ ὥραια ἔννοια. Εἶναι μὴ ἀνάγκη οὐσιοθεστώτης. Ἀποτελεῖ τὴν πεμπουσία τῆς ζωῆς. Χωρὶς αὐτὴν δὲν στέκεται κανένας θεσμός. Οὔτε ἡ οἰκογένεια. Οὔτε ἡ κοινωνία. Οὔτε ἡ Ἐκκλησία. Οὔτε ἡ ἐκπαίδευσις. Οὔτε ὁ πολιτισμὸς. Γιατί οἱ θεσμοὶ αὐτοὶ εἶναι γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ θεσμοὶ δὲν εἶναι οἱ θεσμοὶ, πού δὲν βοηθοῦν τὸν ἄνθρωπον νὰ εἶναι ἐλεύθερος καὶ ἀξιοπρεπὴς, νὰ αἰσθάνεταί δηλ. τὸν ἑαυτὸν τὸν παιδί τοῦ Θεοῦ κ' ἀδελφὸ καὶ ἴσο μετὰ ἕνα ἄλλον ἄνθρωπον. Ἡ καταδυνάστευσις, ἡ ἀνιστότης, ἡ κοινωνικὴ ἀδικία εἶναι οἱ ἀνίκητες δυνάμεις, πού καταλύουσιν τὰ καθεστῶτα τῶν ἀρχόντων τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου.

Ἡ 25η Μαρτίου σὰν εὐαγγελισμὸς τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Θεοῦ Ἐλευθερωτοῦ καὶ σὰν εὐαγγελισμὸς τῆς Ἡμέρας, πού πρὶν ἀπὸ 150 χρόνια ἐπεσημάτευε τὸ δικαίωμα ἐνὸς σκλάβου λαοῦ νὰ ἀνακτήσῃ πάση θυσίᾳ τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ἀδιαμφισβήτητην θέσιν του μέσα στὴν παγκόσμια ἱστορία, ξημερώνει καὶ ἐφέτος σὰν μὴ Ἁγία Μέρα, ὅλη δόξα κ' ὅλη χάρι. Καὶ μᾶς καλεῖ νὰ γίνουμε εὐαγγελισταὶ τοῦ

Θεϊκοῦ μηνύματός της «πρὸς τοὺς ἔγγυς καὶ πρὸς τοὺς μακράν».

Ἀπόγονοι τέτοιων προγόνων εἴμεθα. Καὶ βασιτάζουμε τὴν πολυτιμώτερη κληρονομία καὶ τὴν βαρύτερη ἐντολή, ποὺ ἐβάσταξε ποτὲ λαός. Τὴν ἱερὴ εὐθύνη ποὺ ἔχουμε νὰ σεβασθοῦμε τὴν κληρονομία καὶ τὴν ἐντολὴν αὐτῆ, δὲν μᾶς τὴν ἐλαφρύνει οὔτε τὸ γεγονός, ὅτι ζοῦμε σ' ἄλλες χώρες ἢ ὅτι γεννηθήκαμε μερικοὶ (πολλοὶ ἔστω) ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Τοῦναντίον, μᾶς τὴν κάνει ἐπιτακτικώτερη τὸ γεγονός αὐτό. Διότι οἱ ἐμψυχῶνται τῆς ἐθνεγεσίας, οἱ πρῶτοι, ἂν ὄχι οἱ περισσότεροι, ἔξουσιν ἔξω ἀπὸ τὰ γεωγραφικὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος, καὶ διότι ἡ Ἑλλάς ὡς ἐννοία, ὡς ἱστορία, ὡς ἡ Μητέρα κάθε ὑψηλῆς ἰδέας, εἶναι ἡ ἴδια μιά ἰδέα, ποὺ ἐνέπνευσε καὶ ἐμπνέει ὅλους τοὺς λαοὺς στὴν ἐπιδίωξι καὶ ἐκζήτησι τῆς ἀξιοπρεπείας των. Σύμφωνα μὲ τὸν ποιητὴ «Φτάνει μιά ἰδέα νὰ στῶ πῆ, μιά ἰδέα νὰ στῶ προστάξῃ. Κορώνα ἰδέα, ἰδέα σπαθί, ποὺ θὰ εἶν' ἐπάν' ἀπ' ὅλα». Αὐτῆς τῆς ἰδέας οἱ πῆ-σ τ ο ἰ πρέπει νὰ εἴμεθα ἡμεῖς.

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
† Ο Ἀμερικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ

Εὐλαβεστάτους Ἱερατικῶς Προϊσταμένους
Ἐντιμότητα Διοικητικὰ Συμβούλια καὶ
Ἑλλογιμούς Διδασκάλους καὶ Διδασκαλίσσας
τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς

Ἀγαπητοί,

Τὴν 25ην Μαρτίου 1971 συμπληροῦνται 150 ἔτη ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ μετὰ τὸ σύνθημα «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος», οἱ πρόγονοί μας ἀπεφάσισαν νὰ ἀποτινάξουν τὸν σκληρὸν ζυγὸν τετρακοσίων ἐτῶν δουλείας διὰ νὰ ζήσουν, ὡς ἔγραψεν ὁ Ρήγας Φεραῖος, «μὲ τοὺς καρπούς τῶν κόπων των», «τὰς ἐπιδειξιότητάς των» καὶ σύμφωνα μὲ «τὸν Δημοκρατικὸν καὶ ἐλεύθερον Νόμον».

Ἡ ἐπέτειος μᾶς ὑποχρεώνει νὰ ἐνθυμηθῶμεν τοὺς κυριώτερους παράγοντας, οἱ ὁποῖοι συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτυχῆ ἔκβασιν τοῦ εὐγενοῦς ἐκείνου ἀγῶνος, καὶ μάλιστα εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ εὐρωπαϊκὸν κλίμα ἦτο σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου δυσμενὲς δι' ἐξεγερτικὰ κινήματα. Ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις, κατὰ τὴν κρίσιν πολλῶν πολιτικῶν τῆς Εὐρώπης, ἰσοδυναμεῖ πρὸς τελείαν παραφροσύνην.

1. Ὁ Παράγων τῆς Ἐκκλησίας. Χάρις εἰς τὴν ἀγρυπνον καθοδήγησιν τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας του καὶ χάρις εἰς τὸν φλογερὸν πατριωτισμὸν τῶν ἡγετικῶν του στοιχείων τὸ Ἔθνος καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς δουλείας ἐτρέφετο, ἔστω καὶ στοιχειωδῶς, μὲ τὰς ὑψηλὰς ἰδέας τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς παραδόσεως. Ἄλλοτε εἰς τὸν Νάρθηκα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄλλοτε εἰς τὸν σχολικὸν χώρον, τὸν ὁποῖον διησφάλιζεν ὁ πατριωτισμὸς τῶν πλουσιωτέρων, ἀλλὰ πάντοτε μὲ τὴν Ἁγίαν Γραφήν, καὶ πρὸ παντός «τὸ ψαλτῆρι» καὶ τὰ λειτουργικὰ κείμενα, ὡς καὶ τὸν Ὀμηρον, τὸν Πλάτωνα, τὸν Ἀριστοτέλην, τὸν Μέγαν Βασίλειον καὶ τὸν Ἰωάννην Χρυσόστομον, ἡ Ἐκκλησία ἔθρεψε μὲ ἡρωϊκὰς ἐνοράσεις τὸ σκλάβον Ἔθνος.

2. Ἡ Συνειδήσις τοῦ Ἔθνους. Ἔτσι διεμορφοῦτο καὶ συνετηρεῖτο ζωντανὴ ἡ συνειδήσις τοῦ Ἔθνους. Ἔτσι οἱ ὑπόδουλοι μποροῦσαν νὰ ἐνθυμοῦνται, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ ἀγωνιστοῦ καὶ «αὐτόππου τῶν καθ' ὅλον τὸν ἀγῶνα πραγμάτων» καὶ ἱστορικοῦ Ἰωάννου Φιλίμονος, ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς ὑπῆρξεν «ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ δύναμις, ὡς δόγμα ἰσότητος καὶ ἀδελφότητος, ὡς πνεῦμα ἐλευθερίας, ὡς ἀρχὴ αὐταπαρνήσεως καὶ θυσίας, ὡς ἀποστολὴ πολιτισμοῦ».

3. Ἡ Εὐψυχία τοῦ Λαοῦ. Ζωντανὴν εἰκόνα τῆς διαμορφουμένης αὐτῆς συνειδήσεως τοῦ ἔθνους συνθέτουν τὰ συνθήματα, αἱ προκηρύξεις καὶ διακοινώσεις, αἱ ἡρωϊκαὶ πράξεις τοῦ λαοῦ, τῶν προκρίτων τῶν ὀπλαρχηγῶν καὶ τῶν πολιτικῶν ἡγετῶν καθ' ὅλην τὴν περίοδον τῆς Ἐπαναστάσεως, ἰδίως ὅμως κατὰ τὰ τρία πρῶτα ἔτη αὐτῆς. Ὅλα αὐτὰ γράφουν μαζί τὸ ὠραιότερον ἔπος, ποὺ ἐγνωρίσεν ἡ ἱστορία κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα, τὸ ἔπος τοῦ 1821-1829.

4. Ἡ Αὐταπάρνησις τῶν Φιλελλήνων. Ἡ συγκινητικὴ ἀνταπόκρισις, τὴν ὁποίαν εὔρεν ὁ Ἑλληνικὸς ἀγὼν μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς προῆλθεν ἐκ τῆς ἀντανακλάσεως καὶ γοητείας τοῦ αἰωνίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον περιήρχετο τὰς χώρας αὐτὰς ὡς ἀστραπὴ ἐξ οὐρανοῦ. Εἶναι τόσο ἀληθὴς ὁ ἱστορούμενος ἀφελὴς διάλογος τοῦ Ἀγγλοῦ περιηγητοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνοῦ χωρικοῦ πλησίον τοῦ τάφου τοῦ Δημοσθένους:

— Ἄν ἐγνωρίζεις, καλέ μου ἄνθρωπε, εἶπεν ὁ Ἀγγλος, πόσον μέγας ὑπῆρξεν ὁ ἐδῶ κοιμώμενος ἀνὴρ!

— Δὲν κοιμᾶται, ἀπεκρίθη ὁ χωρικός, ἀπλῶς εἶναι ἀπῶν.

— Πῶς ἀπῶν; εἶπεν ὁ Ἀγγλος.

Ἄπῶν καὶ περιηγεῖται τὰ πολυμαθέστερα τῆς Εὐρώπης ἔθνη, ἡμέρα δὲ τῆ ἡμέρα τὸν περιμένουν.

Οἱ ἐν Εὐρώπῃ «φιλέλληνες» ἦσαν οἱ εὐγνώμονες μαθηταὶ τῶν μεγάλων Ἑλλήνων διδασκάλων, οἱ ὁποῖοι ἔσπευσαν νὰ προσφέρουν ὄχι μόνον ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν βοήθειαν εἰς τὸν ἀγωνιζόμενον Ἑλληνικὸν λαόν, ἀλλὰ μερικοὶ ἐξ αὐτῶν καὶ τὴν ἰδίαν ζωὴν των ἀκόμη. Εἰς τὴν ἐκλεκτὴν ὁμάδα τῶν εὐγενῶν αὐτῶν ἀνδρῶν ἀνήκουν ὁ Ἀγγλὸς Λόρδος Βύρρον, ὁ Ἰταλὸς Σανταρόζας καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ Jarvis, Home καὶ ἄλλοι.

Ὅθεν, εἶναι σκόπιμον καὶ πρέπει, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, νὰ δώσωμεν τὴν ὀφειλομένην σημασίαν καὶ προσοχὴν εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἱστορικῆς ἐπετείου τῶν 150 χρόνων ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ νὰ προγραμματίσωμεν σειρὰν ἐκδηλώσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τρέχοντος ἔτους. Ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν Θεοφιλοτάτων Ἐπισκόπων, μὲ τὴν καθοδήγησιν τῶν Ἱερατικῶς προϊσταμένων καὶ μὲ τὴν ἐνθουσιώδη συνεργασίαν τῶν διδασκάλων, τῶν διδασκαλισσῶν, τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων καὶ τῶν ἐν τῇ Κοινοῦτητι ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ πνεύματος ἀναμένομεν νὰ ἐργασθῆτε ὥστε:

α) αἱ Ἀμερικανικαὶ Κυβερνητικαὶ καὶ Δημαρχικαὶ ἀρχαὶ νὰ ἐκδώσουν, κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἄλλωστε παράδοσιν, ἐπίκαιρα ψηφίσματα, (Proclamations) καὶ νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν 25ην Μαρτίου 1971 ὡς τὴν μεγάλην ἐπέτειον τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνεξαρτησίας.

β) τὰ Ἀμερικανικὰ Σχολεῖα τῆς περιοχῆς σας νὰ ἀφιερῶσουν μέρος τοῦ Προγράμματος τῶν Κοινωνικῶν των σπουδῶν (Social Studies) εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ὡς καὶ τῶν φιλελληνικῶν αἰσθημάτων τῶν Ἀμερικανῶν πολιτῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπως ἦτο ὁ Thomas Jefferson, οἱ Πρόεδροι James Monroe καὶ John Quincy Adams, ὁ γεροισιαστὴς Daniel Webster καὶ οἱ ἀγωνισθέντες ἐν Ἑλλάδι George Jarvis καὶ Samuel Gridley Home.

γ) τὰ Μουσεῖα καὶ τὰ ἄλλα μορφωτικὰ ἱδρύματα τῆς περιοχῆς σας νὰ ὀργανώσουν εἰδικὰς ἐκθέσεις ἔργων Ἑλληνικῆς καὶ Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς τέχνης, ὡς καὶ πνευματικὰς ἐκδηλώσεις, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐπανεφέρετο καὶ θὰ ἐπανετοποθετεῖτο εἰς τὰ ὄμματα καὶ τὴν προσοχὴν τοῦ κοινῶ ἢ πνευματικῆ καὶ πολιτιστικῆ προσφορά τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, καθ' ὅλην τὴν ἱστορικὴν αὐτοῦ πορείαν, πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα.

Τὰ ἀνωτέρω θὰ πρέπει νὰ τὰ φροντίσετε παραλλήλως πρὸς τὰ Κοινοτικά καὶ Σχολικὰ σας Προγράμματα, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐπιδιώξητε νὰ ζωντανεύσετε εἰς τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τῶν Χριστιανῶν μας τὸ ὄραμα τῆς Ἑλλάδος, καὶ πρὸ παντός, τὴν εὐτολμίαν καὶ ἀποφασιστικότητά της νὰ ἐπιβιώσῃ εἰς μίαν κατ' ἐξοχὴν δυσμενῆ πολιτικῶς περίοδον τῆς ἱστορίας. Τὸ ὄραμα τῆς αἰωνίας Ἑλλάδος, πρωταγωνι-

στρίας εἰς τὸν στίβον τῶν αἰωνίων ἀξιών, ὅπως ἐκρατεῖτο ζωντανὸν εἰς τὰς ψυχὰς καὶ καρδίας τῶν πατέρων μας κατὰ τὰ 400 ἔτη τῆς δουλείας καὶ ὅπως τὸ εἶχον ἐμπρὸς τῶν: ὡς μίαν δηλαδὴ ἐμφύχωσιν, οἱ ἀσύγκριτοι ἀγωνισταὶ τοῦ 1821 καὶ μαζί τῶν οἱ «φιλέλληνες» συναγωνισταί, τῶν ὁποίων ἡ ΜΝΗΜΗ ἄς εἶναι ΑἰΩΝΙΑ ἐμπνευσις καὶ πηγὴ δυνάμεως εἰς ἡμᾶς.

Μετ' εὐχῶν καὶ πατρικῆς ἀγάπης
 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
 † Ὁ Ἀμερικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἐκκλησία Γαλλίας

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γαλλίας, Ἐξάρχος Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλλίας τὴν 1ην Φεβρουαρίου μετέβη εἰς Ρώμην ἔνθα, κατόπιν συγκαταθέσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αὐστρίας κ. Χρυσοστόμου, ἠλόγησε τὸν γάμον τοῦ κ. Κωνσταντίνου Π. Πεταλά μετὰ τῆς Δίδος Χρυσάνθης Ἀδαμαντίου Λαιμοῦ. Παράνυμφος παρέστη ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντίνος. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μυστηρίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Μελέτιος ὠμίλησε καταλλήλως καὶ ἔδωκε πρὸς τοὺς νεονύμφους πατρικὰς συμβουλὰς καὶ εὐχὰς. Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς, ἐν τῷ Ὁρθοδόξῳ Ἑλληνικῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, ἐπηκολούθησε δεξιῶσις εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Grand Hotel, εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθησαν ὁ Μητροπολίτης, αἱ Α.Α.Μ.Μ. οἱ Βασίλεις Κωνσταντίνος καὶ Ἄννα-Μαρία καὶ ἡ Βασιλομήτωρ Φρειδερίκη, καθὼς καὶ οἱ συγγενεῖς τῶν νεονύμφων. Κατὰ τὴν ἐν Ρώμῃ διαμονὴν τοῦ Ὁρθοδόξου Μητροπολίτης ἦλθεν εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Κρατείας κυρίου Γενναδίου, καθὼς καὶ τῶν Ἑλλήνων κληρικῶν καὶ Θεολόγων τῶν ἐν Ρώμῃ μετεκταιδενομένων.

Τὴν 8ην Φεβρουαρίου ὁ Σεβ. Γαλλίας ἐπεσκέφθη διαφόρους Γαλλικὰς Ὑπηρεσίας καὶ ἔκαμε σχετικὰ διαβήματα ἀφορῶντα τὸ ἑκπαιδευτικὸν Ἴδρυμα τῆς Μητροπόλεως εἰς Craténay-Malabry.

Τὴν 12ην Φεβρουαρίου ἔσχε μακρὰν συνεργασίαν μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Συρακουσῶν κ. Γεωργίου, ὅστις διὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γαλλίας καὶ Ἐξαρχίας πάσης Ἰβηρίας ὑπέχθη ἐκ νέου εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Εἰς τὸ ἄρτι ληφθὲν ὑπ' ἀριθ. 5-6/1970 τεύχος τοῦ περιοδικοῦ «Biserica Ortodoxa Romana», ἐπισήμου ὄργανου τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας, μετὰ ἄλλων δημοσιεύονται 1) εἰρηνικὰ καὶ συγχαρητήρια γράμματα καὶ τηλεγραφήματα, ἐπὶ τῇ ἰορτῇ τοῦ Πάσχα μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανοῦ καὶ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντίνου Β', τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουργίας Dr. M. Ramsey καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Βουλγαρίας κ. Κυρίλλου. — 2) Ἡ ΚΒ' ἐπέτειος ἀπὸ τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Μακαριωτάτου κ. Ἰουστινιανοῦ ὡς Πατριάρχου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Ρουμανίας. — 3) Ἡ ἐπίσκεψις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Ρουμανίας εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Γερμανίαν. — 4) Ποιμαντικὰ: Ἀγάπη θυσιαζομένη — θεμελιώδης νόμος τῆς ζωῆς. — β) Σύνοψις ποιμαντικῶν ἐπιστολῶν ἐπὶ τῇ ἰορτῇ τοῦ Πάσχα τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Ρουμανίας πρὸς τοὺς πιστοὺς αὐτῶν. — γ) Const. N. Gheorghie, Τὸ ἔργον τοῦ ἱεροκήρυκος Massillon. — 5) Ἱστορικά: α) M. Gheorghiu καὶ V. Solomon, Ἡ Ρουμανικὴ γλῶσσα εἰς τὰ σλαβο-ρουμανικὰ κείμενα. — β) Aurel Jivi, Αἱ σχέσεις μετὰ τῆς Μητροπόλεως Karlovitz καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Ρουμανίας ἐν Τρανσυλβανίᾳ κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα. — γ) N. Vatamanu, Ὁ Ἅγιος Λουκάς, ἱατρὸς ὁ ἀγαπητός. — δ) N. Smochina καὶ Gr. Pantiru, Ἀρχαῖος ὕμνος, ἀφιερῶθεις εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Νέον τῆς Suceava. ε) Νεκρολογία εἰς τὸν Μητροπολίτην Nifon Criveanu (1889-1970).

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Τὴν 10ην Νοεμβρίου 1970 συνήλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ τοποτηρητοῦ τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου, Μητροπολίτου Κρουτιστσκις καὶ Κολόμνας Ποιμένος, ἡ Ἐπιτροπὴ «διὰ τὴν προπαρασκευὴν τῆς Τοπικῆς Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τοῦ 1971» καὶ ἐσχημάτισε τέσσαρας «ὁμάδας ἐργασίας», εἰς τὰς ὁποίας ἀνετέθη «ἡ ἐπεξεργασία ὄλων τῶν ζητημάτων τῆς προσεχοῦς Τοπικῆς Συνόδου, ἡ προετοιμασία τῶν προσχεδίων τῶν ἐγγράφων τῆς Συνόδου, ἡ ὀργανώσις καὶ ἡ ἐφαρμογὴ ὄλων τῶν μέτρων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν Τοπικὴν Σύνοδον».

Περαιτέρω ἡ Ἐπιτροπὴ «συνέστησεν εἰς τὰς ὁμάδας, ὅπως εἰς τὸ ἔργον τῶν καθοδηγῶνται ἀπὸ τὴν πρᾶξιν καὶ τὴν πείραν τῆς Τοπικῆς Συνόδου τοῦ ἔτους 1945», ὥρισεν δὲ καὶ τοὺς ὁμιλητὰς τῆς Τοπικῆς Συνόδου, ὡς ἀκολουθῶν:

«Ἡ Ζωὴ καὶ ἡ δρᾶσις τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας», ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου Μητροπολίτης Ποιμῆν.

«Περὶ τῆς οἰκουμενικῆς δράσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας», ὁ Μητροπολίτης τοῦ Λένινγκραντ καὶ Νόβγκοροντ Νικόδημος.

«Περὶ τῆς εἰρηνοποιου δράσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας», ὁ Μητροπολίτης Ταλίνου καὶ Ἑσθονίας Ἀλέξιος.

Ὡς Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξελέγη ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χερσῶν καὶ Ὀδησσῶ Σέργιος.

Ὁ Μητροπολίτης Ταλίνου καὶ Ἑσθονίας Ἀλέξιος, μόνιμον μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ διευθύνων τὰ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, τὴν 27ην Ὀκτωβρίου 1970 ἀπήντησεν εἰς ὠρισμένα ἐρωτήματα συνεργάτου τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Βεσφαλίας.

Εἰς ἐρώτησιν περὶ τῆς καταστάσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ἡ Ὁρθόδοξος Ρωσικὴ Ἐκκλησία, ὁ Μητροπολίτης ἀπήντησεν: «Ὡς τυγχάνει, πιθανῶς, γνωστὸν εἰς ὑμᾶς διὰ Διατάγματος τῆς Σοβιετικῆς Κυβερνήσεως τῆς 23ης Ἰανουαρίου 1918, τοῦτέστιν ὀλίγον μετὰ τὴν Ὀκτωβριανὴν ἐπανάστασιν, ἡ Ἐκκλησία ἐχωρίσθη τοῦ Κράτους, τὸ δὲ Σχολεῖον τῆς Ἐκκλησίας. Τοῦτο ἐσημαίνει καὶ σημαίνει, ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν ὄφειλε νὰ ἀναμιγνύεται εἰς τὰς κρατικὰς ὑποθέσεις, εἰς τὰ ζητήματα τῆς κρατικῆς πολιτικῆς, καὶ ὅτι εἰς τὰ σχολεῖα ἔπαυσεν ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀφέθη τὸ δικαίωμα τῆς πνευματικῆς φροντίδος τῶν τέκνων τῆς καὶ ἡ δυνατότης νὰ ἔχη ὄλα τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖα, ἥτοι κτίρια, παραχωρούμενα ὑπὸ τοῦ κράτους εἰς τὰς θρησκευτικὰς κοινότητας εἰς δωρεὰν καὶ διαρκῆ ἐκμετάλλευσιν, ἐκκλησιαστικὰς σχολὰς διὰ προετοιμασίαν ἱερέων καὶ ἐκκλησιαστικῶν λειτουργῶν, ἐκδοτικὸν οἶκον δι' ἐκτύπωσιν θεολογικῶν καὶ λειτουργικῶν βιβλίων, ἐργαστήρια διὰ κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων ἐκκλησιαστικῶν εἰδῶν καὶ λειτουργικῶν σκευῶν. Ἡ θρησκευτικὴ μόρφωσις τῶν πιστῶν γίνεται κατὰ πρότερον ὑπὸ τῶν γονέων εἰς τὰς οἰκογενεὰς καὶ δεύτερον ὑπὸ τῶν πνευματικῶν εἰς τὸν ναὸν διὰ τοῦ κηρύγματος καὶ τῆς τελέσεως τῶν ἱεροτελεστιῶν».

Εἰς ἐρώτησιν, ἂν παρατηρεῖται ὕψους, στασιμότης ἢ ἀνάπτυξις τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς, ὁ Μητροπολίτης ἀπήντησε: «Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς δώσω οἰονδήποτε ἀριθμὸν διὰ συγκριτικὸν καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πιστευόντων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας τῆς χθὲς καὶ τῆς σήμερον, καθ' ὅσον ἡμεῖς δὲν διαθέτομεν σχετικὴν στατιστικὴν, οὔτε καὶ βλέπομεν νὰ εἶναι τοῦτο ἀπαραιτήτου, ἐπειδὴ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν καθορίζομεν διὰ τῆς πληρότητος τοῦ πνευματικοῦ βίου τῶν πιστῶν καὶ τοῦ πλοῦτου τῶν δωρεῶν τῆς Χάριτος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἐρώτησίν σας ἐγὼ δύναμαι νὰ εἶπω μόνον, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ρωσικὴ Ἐκκλησία ζῆι πληρῆ πνευματικο-χαρισματικὸν βίον καὶ οὐδεὶς λόγος ἀνησυχίας ὑπάρχει, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο».

Ἠκολούθησεν ἐρώτησις, ἂν ἤμπορῆ νὰ φαντασθῆ τις ὅτι κάποτε εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσην δὲν θὰ ὑπάρξη καμία ἐκ-

κλησιαστική ζωή. Εἰς ταύτην ὁ Μητροπολίτης ἀπήντησεν: «Ἡμεῖς πιστεύομεν στερρῶς εἰς τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ περὶ τῆς Ἐκκλησίας Του καί, πρὸς τοῦτοις, ἡ πεντηκονταετής πείρα μας ἐκ τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς εἰς τὸ σοσιαλιστικὸν κράτος δὲν ἐμείωσε τὸ βάθος τῆς πίστεώς μας».

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς μελέτης ἡμῶν: «Ἀρχεῖον Σύμμικτα: Τακτοποιήσις καὶ μελέτη τοῦ Ἀρχείου τῶν Οἴκων Τυπάλδων — Ἰακωβάτων ἐν Ληξουρίῳ τῆς νήσου Κεφαλληνίας, Ἀθήναι 1970», ἐστάλη ἡ κατωτέρω λίαν ἐνδιαφέρουσα ἐπιστολή τοῦ ἐκλεκτοῦ συναδέλφου κ. Χάρη Τούλ, ἱατροῦ—χειρουργοῦ, ἀποτελοῦσα ἄμα καὶ συμβολὴν τῆς ἡμετέρας μελέτης. Διὸ καὶ δημοσιεύμενον ταύτην ᾧδε:

Ψυχικὸν 10-3-1971

«Ἀγαπητὲ κ. συνάδελφε,

Πολὺ σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἐργασιῶν σας καὶ ἐδιάβασα μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον τὰ σχετικὰ μὲ τὴν βιβλιοθήκην Ἰακωβάτων. Τὰ χειρόγραφα ἦσαν γνωστὰ εἰς τὴν οἰκογένειαν, διότι ἡ μητέρα μου τὰ περισυνέλεξε καὶ χαίρομαι, ὅτι ἐκρίθησαν τόσον ἐνδιαφέροντα ὑφ' ὕμῶν καὶ τῶν συνεργατῶν σας. Ἡ ἐγκατάλειψις τῆς οἰκίας καὶ αἱ ζημίαι, τὰς ὁποίας ὑπέστη ἐκ τοῦ σειсмоῦ, καθὼς καὶ ἡ μακρὰ κατόπιν ἀσθένεια τῆς μητρός μου ἐξηγοῦν τὴν κατάστασιν, εἰς ἣν περιήλθον, πρὶν τὰ ἀνασύρετε ἐκ τῆς ἀφανείας. Ὡς ὀρθῶς γράφετε, ἡ οἰκία ἀνηγέρθη μετὰ τοὺς σεισμοὺς τοῦ 1865 ὑπὸ Ἰταλῶν τεχνιτῶν. Οἱ Ἰακωβάτοι εἶχον γεννηθῆ εἰς προϋπάρχουσιν εἰς τὸ ἴδιον σημεῖον οἰκίαν, περιελθοῦσαν εἰς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πατρὸς των Ἀλοῦσίου. Ἐάν ἐνδιαφέρῃ τοὺς συνεργάτας σας, ὅπισθεν μιᾶς εἰκόνας ἀσκητοῦ ἐκ Ρίλης (Θεοφάνους;) ὑπάρχει χειρόγραφος ἀφιέρωσις, χρονολογημένη περὶ ἀποτείρας ληστείας, γενομένης ἐν τῇ παλαιᾷ οἰκίᾳ. Ὁ Κωνσταντῖνος Τυπάλδος ἐν βαθεῖ γήρατι, ἐν Ληξουρίῳ ἀποτυφλωθεὶς, ἀπέθανεν, ἐτάφη δὲ ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγ. Χαραλάμπους. Ἴσως θὰ σᾶς ἐνδιαφέρῃ ὡς θεολόγον νὰ μάθετε, ὅτι οἱ λοιποὶ ἀδελφοὶ ἐτάφησαν εἰς τὴν πλατεῖαν πρὸ τοῦ ναοῦ, λόγῳ δὲ τῆς ἀντιθέσεώς των ἐναντίον τῆς ὑπαγωγῆς τῶν νήσων εἰς τὴν αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἐτάφησαν ἄνευ ἱερέως ἐν σινδόνῃ, ὡς ὁ Χριστὸς, ἐνῶ οἱ φίλοι των ἔψαλλον τὸ Χριστὸς Ἄνεστη!»

Μετὰ συναδελφικῶν ἀσπασμῶν

Χ. ΤΟΥΛ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἰωάννου Καρμίρη, Εἰσηγήσεις ἐνώπιον τῶν διασκέψεων Ὀρθόδοξων καὶ Ἀντιχαλκηδονίων Θεολόγων, Ἀθήναι 1970, σς 101.

Τοῦ αὐτοῦ, Relations between the Orthodox and the non-Chalcedonian Churches and the beginning of the preparatory Dialogue between them. (Reprinted from «Abba Salama» Vol. 1). Addis Ababa 1970, σς 138-153.

Τοῦ αὐτοῦ, L' insegnamento dogmatico ortodosso intorno alla Chiesa. Ed. Istituto di Studi Teologici Ortodossi S. Gregorio Palamas, Milano 1970, σς 103.

Ρόσντι Χάννα, Ἡ θεωρία περὶ τοῦ λόγου ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐλληνικῇ φιλοσοφίᾳ. Διατριβὴ ἐπὶ διδακτορία ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἐν Ἀθήναις 1970, σς 87.

Αἱ ἐπτὰ Καθολικαὶ Ἐπιστολαί, δέσεις Θεοδώρου Β. Κωνσταντινοῦ, θεολόγου, Ἀθήναι Αἶθλα, σς 102.

Ποιητικὴ ἀπόδοσις τῶν ἐπτὰ Καθολικῶν Ἐπιστολῶν τῆς Κ. Διαθήκης.

Γεωργίου Δημ. Μεταλληνοῦ, θεολόγου, Ἀρμόνιον καὶ ὀρθόδοξος πνευματικότης. Τὸ πρόβλημα τῆς χρήσεως μουσικῶν ὀργάνων ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ λατρείᾳ, Ἐκδόσεις «Ὀρθόδοξου Τύπου», Ἀθήναι 1970, σς 47.

Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο διαγράφεται, μὲ σαφήνειαν, ἡ ἀπ' ἀρχῆς στάσις τῆς Ἐκκλησίας ἐναντι τῶν μουσικῶν ὀργάνων καὶ θεμελιούται διὰ κεimένων τῶν Ἁγίων Πατέρων τὸ γεγονός, ὅτι ἡ λατρεία δὲν ἔχει ἀνάγκην κοσμικῶν συνηθειῶν. «Θυσιῶν καὶ μουσικῶν ὀργάνων ἀνευθεῆς ὁ Θεός» κατὰ τὸν Θεοδώρητον Κύρου.

Γεωργίου Ἀν. Καψάνη, Δρ. Θ., Τὸ Τέμπλον τῶν ναῶν μας. (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ἐφημέριος»), Ἀθήναι 1970, σς 8.

Δημητρίου Γ. Τσάμη, Ἡ πρωτολογία τοῦ Μ. Βασιλείου. Κέντρον Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, Θεσσαλονίκη 1970, σς 169, πίναξ παροραμάτων. [Βυζαντινὰ Κείμενα καὶ Μελέται, 1].

Ι. Ε. Καραγιαννοπούλου, Πηγὰι τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας. Κέντρον Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, Θεσσαλονίκη 1970, σς 497 [Βυζαντινὰ Κείμενα καὶ Μελέται, 2].

Ἰακώβου Γ. Κλεομβρότου, μητροπολίτου Μυτιλήνης, Ἐπιτραχήλια καὶ Ἀντιμήνια, Μυτιλήνη 1971, σς 32.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μυτιλήνης, συνεχίζων τὴν παρουσίαν τῶν χριστιανικῶν θησαυρῶν τῆς περικλειοῦς νήσου, τὴν ὁποίαν θεοφιλῶς ποιμαίνει, εἰς ὥραϊον καὶ λαμπρῶς ἐκτυπωμένον τεῦχος, ἀφιερωμένον εἰς τὸν ἀείμνηστον διδάσκαλόν του καθηγητὴν Γεώργιον Σωτηρίου, παρέχει τὴν περιγραφὴν: α) ἱακωνῶν χρυσοκεντήτων ἐπιτραχηλίων, β) τοῦ κεντητοῦ ἐπιταφίου τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Θεράποντος καὶ γ) πέντε παλαιῶν ἀντιμνησίων, ἀξιολογωτάτων κεμηλίων τῆς Ἱεραῆς αὐτοῦ Μητροπόλεως.

Ἀναστασίου Π. Τίγκα, Θεολόγου, Ἡ ὄνομα-
τολογία τῆς Ἀγίας Γραφῆς, Ἀθήναι 1970, σς 364.

Λεξικὸν τῶν ὀνομάτων προσώπων καὶ τοπωνυμῶν τῆς
Ἀγίας Γραφῆς. Ἀξιόλογος καὶ ἐπιμελειμένη ἐργασία ἐπὶ τῇ
βάσει τῶν συνήθων εἰς ἐκκλησιαστικὴν χρῆσιν χρησιμοποιο-
μένων κειμένων τῆς Βίβλου, διευκολύνουσα τὰ μέγιστα τοὺς
μελετητὰς καὶ ἐρευνητὰς αὐτῆς.

I.X.K.

Μαρτυρία Ὁρθοδοξίας» 1971, Ἐκδοσις
τοῦ βιβλιοπωλείου τῆς «Ἐστίας» I. Δ. Κολλάρου καὶ Σια
Α.Ε., Ἀθήναι, σς 190. Μετὰ πρόλογον τοῦ πανοσ. ἀρχιμ.
Ἡλία Δ. Μαστρογιαννοπούλου περιλαμβάνει
τὰς ἐξῆς μελέτας:

ἱερομ. Ἀμφιλοχίου Ράντοβιτς, Ἡ καθολι-
κότης τῆς Ὁρθοδοξίας (σς 11-39).

Ἰακώβου Μάινα, Τὸ ὀρθόδοξο ἐκκλησιαστικὸ
φρόνημα (σς 43-82).

ἱερομ. Ἀθανασίου Γιέβτιτς, Τὸ ὀρθόδοξο χρι-
στιανικὸ ἦθος (σς 85-103).

Κ. Γρηγοριάδη, Ἡ ὀρθόδοξη μαρτυρία γιὰ τὴν
ἀγωγή.

Π. Νέλλα, Ὁρθοδοξία καὶ πολιτικὴ (σς 155-186).

«Ὁ Ζωντανὸς Λόγος», Πνευματικὸν Συμπόσιον
περὶ Ἀγίας Γραφῆς, Ἐκδοσις: Εὐαγγέλιον Ἰδρυμα «Ὁσίου Ἰω-
άννου ὁ Ρώσος», Ἀθήναι 1970, σς 168.

Περιεχόμενα: Ἀρχιμ. Ἡλία Μαστρογιαννοπού-
λου, Πρόλογος, σ. 7-8.

Συμείων τοῦ Νέου Θεολόγου, Λόγος περὶ
γνώσεως πνευματικῆς, σ. 9-13.

Μ. Σιώτου, Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, σ. 15-34.

P. Evdokimov, Τὸ μυστήριον τοῦ Λόγου, σ. 35-61.

D. Staniloae, Ἡ Ἀγία Γραφή ἐν σχέσει πρὸς τὴν
Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Παράδοσιν, σ. 63-95.

P. Benoit, Ἡ ἀλήθεια ἐν τῇ Βίβλῳ, σ. 97-130.

G. Congar, Τί ἤμποροῦμεν νὰ εὕρωμεν εἰς τὴν Ἀγίαν
Γραφήν, σ. 131-138.

K. Barth, Ἡ ἐξαγγελία τοῦ Εὐαγγελίου, σ. 139-157.

Ἡ. Μαστρογιαννοπούλου, Πῶς ἤμποροῦμεν νὰ
προσεγγίζωμεν τὸ Βιβλίον τοῦ Θεοῦ, σ. 159-168.

Ὀλυμπίας Παπαδοπούλου-Τσανανᾶ, Ἡ
ἀνθρωπολογία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Διατριβὴ ἐπὶ διδα-
κτορίας, ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπι-
στημίου Θεσσαλονίκης. Πατριαρχικὸν Ἰδρυμα Πατερικῶν Με-
λετῶν, Θεσσαλονίκη 1970, σς 160. [Ἀνάλεκτα Βλατάδων 7].

Βασιλείου Γ. Τσάκωνα, Μ. Α. Φιλολογίας,
Δρος Θεολογίας καὶ Φιλοσοφίας, Ἡ Χριστολογία τοῦ κατὰ
Ἰωάννην Εὐαγγελίου, Διατριβὴ ἐπὶ Ὑφηγεσία, Ἀθήναι 1969,
σς 143. [Σπουδαί εἰς τὴν Θεολογίαν τοῦ Ἰωάννου 2].

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ Χριστολογία τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ
εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, Ἀθήναι 1970, σς 54.

Παν. Ἰ. Μπούμη, δ. Θ., Τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὀφεί-
κεια ὡς τὰ «κατὰ κόσμον» ἀξιώματα. (Συμβολὴ εἰς τὴν ἐρμη-
νεύαν τοῦ ζ' κανόνος τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου)
(Ἀνάκτων ἐκ τῆς «Θεολογίας»), Ἀθήναι 1970, σς 15.

Constantine Dratsellas, Ph. D., Man
in his Original State and in the State of Sin according
to St. Cyril of Alexandria (Reprinted from «Θεολο-
γία» Athens 1971), σς 63.

Γεωργίου Θ. Πυρουνάκη, πρωτοπρεσβυτέρου,
Ἐκκλησιολογία. Προβλήματα ἐκκλησιαστικὰ κοινωνικά,
Νέα Σύμωρη Ἀθηνῶν 1970, σς 16.

Καλλίστου Ἀγγελικοῦδη, Κατὰ Θωμᾶ Ἀ-
κινάτου. Εἰσαγωγή, κείμενον, κριτικὸν ὑπόμνημα καὶ πίνακες
ὑπὸ Στυλιανοῦ Γ. Παπαδοπούλου, δ.Θ., Ἀθήναι
1970, σελ. 325.

Στυλιανοῦ Γ. Παπαδοπούλου, δ.Θ., Συν-
άντησις ὀρθοδόξου καὶ σχολαστικῆς θεολογίας (ἐν τῷ προ-
σώπῳ Καλλίστου Ἀγγελικοῦδη καὶ Θωμᾶ Ἀκινάτου), Θεσ-
σαλονίκη 1969, σς 200. [Ἀνάλεκτα Βλατάδων, 4].

Τοῦ αὐτοῦ, Πρόσωπα τῆς Ἀρχαίας Ἐκκλησίας (πα-
τέρες, συγγραφεῖς, ὄσιοι, μάρτυρες, πατριάρχαι). Τεύχος Α',
Ἀθήναι 1970, σς 112. Ἀνατύπωσις ἄρθρων ἐκ τῆς «Θρη-
σκευτικῆς καὶ Ἠθικῆς Ἐργασιοπαιδείας», τ. Α'-Θ' Ἀθῆναι
(1962-1966).

Τοῦ αὐτοῦ, Πατέρες, Ἀβξήσις τῆς Ἐκκλησίας,
Ἅγιον Πνεῦμα. Μελέτη Πατρολογικῆ, Ἀθήναι 1970, σς 79.

Τοῦ αὐτοῦ, Συμβολὴ εἰς τὴν Θεολογίαν τῆς Ἐνό-
τητος. (Ἀνάκτων ἐκ τῆς Θεολογίας), Ἀθήναι 1970, σς 39.

Τοῦ αὐτοῦ, Προβλήματα τοῦ ἀρχαίου Μοναχισμοῦ.
Ἀνάκτων ἐκ τῆς «Κληρονομίας», τόμ. 2, τεύχος Α', Θεσσα-
λονίκη 1970, σς 199.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας, Περὶ Ἀγ.
Πνεύματος, κατὰ τὰς πρὸς Σεραπίωνα ἐπιστολάς αὐτοῦ. Ἀ-
νάκτων ἐκ τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος», τόμ.
ΝΓ'. I. 1971. Ἀθήναι 1971, σς 47.

Δημήτρη Φερούση, Συμβούλου Δημοσίων Σχέ-
σεων, Ἐκκλησία καὶ σύγχρονα μέσα ἐπικοινωνίας, Δοκίμια,
Ἀθήναι 1970.

Ἡ Ἐπιθεώρησις τῶν Θεολογικῶν Ἰνστιτούτων τοῦ Πα-
τριαρχείου Ρουμανίας «Studi Teologice» (ἀριθ.
3-4 τοῦ 1970) δημοσιεύει τὰ ἐξῆς ἄρθρα:

Καθηγητοῦ D. Staniloae, Αἱ Θεολογικαὶ βάσεις
τῆς Ἐραρχίας καὶ ἡ συνοδικότης αὐτῆς.

Καθηγητοῦ Ioan Ramureanu, Τὰ πρὸ καὶ
μετὰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον ἱστορικὰ γεγονότα.

Καθηγητοῦ Chiric Pistrui, Ἐν τῶν ἀρχαιο-
τέρων σλαβικῶν χειρογράφων τῆς ἡμετέρας πατρίδος.

Benedict Gchius, Ἡ Ἀπολύτρωσις εἰς τὸν
κύκλον τῆς Ἐνσαρκώσεως.

Sebastian Chilea, Λόγος καὶ ἦθος.

Traian D. Valdman, Ἡ ἀρχαία ὀργάνωσις
τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος.

Nicolae D. Necula, Ἡ συμμετοχὴ τῶν λαϊ-
κῶν πιστῶν ἐν τῇ Λατρείᾳ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς
Ἀνατολῆς.

Alexandru I. Stan, Ὁ ἱερεὺς Γεώργιος, εἰς
ἰσλαμιστῆς τῆς Τρανσυλβανίας τοῦ ΙΕ' αἰῶνος.

— Ἡ Ἐπιθεώρησις τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας
«Orthodoxia» (ἀριθ. 2 τοῦ 1970) ἐκτὸς τῶν βιβλιοκρι-
σιῶν δημοσιεύει τὰ ἐξῆς ἄρθρα:

Καθηγητοῦ D. Staniloae, Ἡ χριστιανικὴ εὐθύνη.

Liviu Stan, Ὁ νέος Καταστατικὸς Χάρτης τῆς
Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ion Bria, Θεολογικαὶ συζητήσεις μεταξὺ Ρουμά-
νων ὀρθοδόξων θεολόγων καὶ τῶν μὴ Χαλκηδονίων θεολό-
γων.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ προσφορά τῆς ὁρθοδόξου Ρουμανικῆς Θεολογίας εἰς τὴν μελέτην τοῦ Ἀγγλικανισμοῦ.

Ioan I. Ica, Ὁ ὁρθόδοξος θεολόγος Καρμίρης καὶ αἱ οἰκουμενικαὶ προκαταλήψεις αὐτοῦ.

Καθηγητοῦ D. Staniloae, Ἐπίκαιρος οἰκουμενικὴ προβληματικότης.

Καθηγητοῦ Liviu Stan, Ἡ ἀσινῆς ἰσχὺς τῶν Ἱερῶν Κανόνων.

Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τοῦ Στουδίτου καὶ Ὁμολογητοῦ τοῦ ἐκ Κυδωνίας Κρήτης, ψαλλομένη τῇ 4ῃ Φεβρουαρίου. Ἐποιήθη ἐν Ἀγίῳ Ὅρει ὑπὸ Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου, Ὑμνογράφου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἐκδίδεται προνοία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου Νικηφόρου. Ἀθῆναι 1971, σς 32.

Τὸ τεῦχος προλογίζεται ὑπὸ τοῦ θεολόγου κ. Γ.Δ. Καψωμένου, καταλείπεται δὲ διὰ συντόμου βιογραφικοῦ σημειώματος καὶ παραθέσεως τῆς περὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἁγίου βιβλιογραφίας παρὰ τοῦ γνωστοῦ περὶ τὴν ἀγιολογίαν μετὰ ζήλου ἀσχολουμένου εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετῶν Κρήτης κ. Γ. Π. Γιαννακοπούλου.

Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, Δρος, Αἱ προϋποθέσεις τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου I, Ἀθῆναι 1971, σς 16. [Σκέψεις περὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς ἐνοριακῆς διακονίας. Τεῦχος Γ'].

Σοφίας Ἀνδρ. Κεραμίδα, Χριστιανικὰ Ἀνέκδοτα Ἀθῆναι 1971, σς 16ον, σς 48. Τιμὴ δρχ. 8.

Φιλοποίμενος Β. Καρατζᾶ, Ἡ προσφορά τοῦ Χριστιανισμοῦ, «Φῶς» Χριστιανικὴ Ἐνωσις Ἐργαζομένης Νεολαίας, Ἀθῆναι 1970, σς 16ον, σς 64,

Γερασίμου I. Κονιδάρη, Τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Γεν. Ἐκκλ. Ἱστορίας, Ὁ Μέγας Βασίλειος πρότυπον οἰκουμενικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡγέτου. Συμβολὴ εἰς τὴν Γεν. Ἐκκλ. Ἱστορίαν τοῦ 8' αἰῶνος (Ἐκδοσις 2α πλήρης). Ἐν Ἀθῆναις 1970, σς 92.

R. Furina, Bibliographia Origeniana 1960-1970. Societá Editrice Internazionale 1971, σ. 86.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἀποφάσει τῆς Ἐποπτευούσης Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς αἱ συνδρομαὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Περιοδικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1971 καθωρίσθησαν ὡς ἀκολουθῶν:

Α' Συνδρομαὶ Ἐσωτερικοῦ:

«Ἐκκλησία» μετὰ τοῦ
«Ἐφημερίου» δραχμαὶ 200 ἑτησίως.
«Θεολογία» » 300 »

Φοιτῆται καὶ ἐκπαιδευτικοὶ πληρώνουν τὸ ἥμισυ.

Β' Συνδρομαὶ Ἐξωτερικοῦ:

«Ἐκκλησία» μετὰ τοῦ
«Ἐφημερίου» δραχμαὶ 270 ἢ δολλάρια 9
«Θεολογία» » 360 ἢ » 12

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Γρεβενῶν

Κλήσις Κατηγορουμένου [1]

Πρὸς

Τὸν Ἱεροδιάκονον Χρυσόστομον Τριανταφύλλου

Ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν τὴν 20ην Μαΐου 1971, ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 9ην πρωινήν, ἵνα ἀπολογηθῆς ἐπὶ ἀποδιδόμενῳ σοὶ Κανονικῷ Παραπτώματι, δι' ὃ ἐνεργοῦνται ἐνορκοὶ ἀνακρίσεις, συμφώνως τῷ ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 6185/18-11-1970 ἐγγράφῳ τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῇ ὑπ' ἀριθ. 1337/1-12-1970 ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γρεβενῶν.

Ἐν Γρεβενοῖς τῇ 26ῃ Μαρτίου 1971

Ὁ Ἀνακριτὴς

Ὁ Γραμματεὺς

Πρωτοπρ. Ἀνδρέας Σάρρας

Οἶκον. Ξενοφῶν Στεργίου

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Προκειμένου νὰ πληρωθῶσι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 9/1970 Κανονισμοῦ «περὶ Καταστάσεως τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Κ.Ε.Υ.), διὰ μετακλητῶν Κληρικῶν αἱ κάτωθι θέσεις παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ:

α) Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ αἱ κάτωθι θέσεις προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 178 τοῦ Κ.Ε.Υ.:

Μία θέσις Α' Κατηγορίας Κλάδου Αα2

Δύο θέσεις Α' Κατηγορίας Κλάδου Αα3

Δύο θέσεις Α' Κατηγορίας Κλάδου Αα5

Μία θέσις ΑΒ Κατηγορίας Κλάδου Αβ1

β) Παρὰ τῇ ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐξαρτωμένῃ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ αἱ κάτωθι θέσεις προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 178α τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 9/1970 Κανονισμοῦ, ὡς συνεπληρωθῆθαι ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 11/1970 τοιοῦτου:

Ἐννέα θέσεις Α' Κατηγορίας Κλάδου Αα1

Μία θέσις Α' Κατηγορίας Κλάδου Αα2

καλοῦνται οἱ βουλόμενοι ὅπως καταλάβωσι τὰς ὡς ἄνω θέσεις καὶ ἔχοντες τὰ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθμ. 9/1970 καὶ 11/1970 Κανονισμῶν ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ὑποβάλωσι σχετικὰς αἰτήσεις μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν αὐτῶν τῇ Ἀρχιγραμματείᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (Ἰω. Γενναδίου 14 - τηλ. 712-839) μέχρι καὶ τῆς 26ης Ἀπριλίου ἐ.ἔ.

Ἡ παρούσα δημοσιευθεῖται διὰ τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας «Ἐκκλησία».

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 26ῃ Μαρτίου 1970

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἱερὰ Μητρόπολις Δημητριάδος

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακρίσειν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Βόλῳ ἐνοριακοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, παρακαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 Κανονισμοῦ

τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱ. Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», ἀρθρ. 34 παρ. 1 ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ δικαιολογητικά.

Ἐν Βόλῳ τῆ 13ῃ Μαρτίου 1971

† Ὁ Δημητριάδος ΗΛΙΑΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Προκειμένου νὰ πληρωθῇ ἡ διὰ τῆς ἀπὸ 20-1-71 Πράξεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 40 Φ.Ε.Κ. (τ. Α') τῆς 14-2-71 συσταθεῖσα δευτέρα θέσις ἱεροκήρυκος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, κατόπιν καὶ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3/7-9-70 Πράξεως τοῦ Ἀνωτέρου Ἑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2714/1129/11-3-71 ἐγγράφου τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π., καλοῦνται οἱ ἔχοντες τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα κληρικοί, ὅπως ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσι σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἐν Θεσσαλονίχῃ τῆ 24ῃ Μαρτίου 1971

† Ὁ Θεσσαλονίκης ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κερκύρας καὶ Παξῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 24 παρ. 4 τοῦ Ν.Δ. 126/1969, 46 παρ. 2 τοῦ Α.Ν. 2200/1940, 33 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 536/1945 «Περὶ ρυθμίσεως τῶν Ἀποδοχῶν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου κ.λ.π.», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς κενὰς ἐφημεριακὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1) Ἁγίων Ἀποστόλων Βιταλάδων Κερκύρας καὶ 2) Ἁγίου Νικολάου Λακωνῶν Κερκύρας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 ὀριζόμενα πιστοποιητικά ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι Ἐφημέριοι τῶν ἐν λόγω Ἑνοριῶν.

Ἐν Κερκύρᾳ τῆ 6ῃ Μαρτίου 1971

† Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν ΠΟΥΚΑΡΠΟΣ

Ἱ. Μητρόπολις Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 33, 34, 35 καὶ 36 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Καρτερίου-Μαργαριτίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρῦξως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Παραμυθίᾳ τῆ 8ῃ Μαρτίου 1971

† Ὁ Παραμυθίας ΠΑΥΛΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ρεθύμνης καὶ Αὔλοποτάμου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46-48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ τε κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱ.Ν. Ἁγίας Σοφίας Μελιδονίου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Ρεθύμνῃ τῆ 10ῃ Μαρτίου 1971

† Ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὔλοποτάμου ΤΙΤΟΣ

« Ε Κ Κ Λ Η Σ Ι Α »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἰωαννίνων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Κ Ω Ν. Γ. Μ Π Ο Ν Η Σ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

Σ Υ Ν Δ Ρ Ο Μ Α Ι

Α) Ἐσωτερικοῦ : Δραχμαὶ 200 ἐτησίως.

Β) Ἐξωτερικοῦ : Δολλάρια 9 ἐτησίως.

Τιμὴ ἐκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»
δρχ. 6.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Κωνστ. Γ. Μπόνη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ Ἐκκλησία Ἐναντι τῶν Συγχρόνων Παγκοσμίων Προβλημάτων. (Γ').

Τὸ μήνυμα τοῦ πάπα Παύλου τοῦ ΣΤ' πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν τὸν Α'.

Ἡ τελετὴ τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἐν Ἀγίᾳ Λαύρᾳ Πανελληνίου Ἡρώου.

Εὐαγγέλιου Δ. Θεοδώρου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

Ἀρχιμ. Καλλινίκου Καρούσου, Τὸ Α' Συνέδριον τῶν μοναστικῶν παραγόντων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Β').

Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι.

Παρατηρήσεων Στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Νέα Βιβλία.

Κλητήριον Ἐπίκριμα.

Προκηρῦξεις ἐκλογῆς ἱερέων κλπ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
Ἀθῆναι, Ἰασιῶ 1 — Τηλέφ. 710.734.